TEDNIK

LASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

PTUJ, 18. decembra 1969
LETO XXII., št. 50
CENA 0,50 DIN

ormula za razvoj kmetijstva in predelave kmetijskih pridelkov:

Perutnina ÷ KK Ptuj = klavnica, predelovalna industrija

Nedvomno je gradnja klavnice oziroma drugih predelovalnih obratov ena od bistvenih perspektivnih potreb ptujskega kmetijstva. O prednostih in koristih predelovalne industrije je bilo že veliko govora na vseh svojih. V zadnjem času pa je razprava o gradnji klavnice prisotna na vseh sestankih, konferencah, na občinski skupščini, posebej pa v »Perutnini«, ki namerava sama graditi klavnico, in v KK Ptuj, ki klavnico prav tako potrebuje. Vsi družbeno-politični dejavniki so podprli zamisel o gradnji klavnice v Ptuju. Sredi prihodnjega leta bodo namreč zaprli sedanjo klavnico, ker ne ustreza sanitarnim predpisom. Ne zmore tudi potreb. Omenjeni organizaciji sta pogrešali moderno klavnico s hladilnico obratom predvsem v zadnjih, za živinorejo kritičnih letih. Zaradi stagnacije prometa z živino je prišlo do zastojev ob zrelosti pitanja. Farma bekonov KK Ptuj s kapaciteto 50.000 rilcev je mogla, na primer, rediti bekone do 100 kg, kar zmanjša kvaliteto mesa in rentabilnost reje.

SUROVINSKO PODROČJE BREZ PREDELAVE

Ptujska občina je ena največjih območij, kjer se redi živina, perutnina, kjer je razvito vinogradništvo, sadjarstvo in kjer pridelujejo druge kmetijske pridelke. Glede na to je treba v Ptuju graditi predelovalno industrijo in nesmisel je govoriti o vsem drugem, saj ima predelovalna industrija v omenjenem surovinskem področju vse pogoje za razvoj. Vprašanje gradnje klavnice in predelovalne industrije je toliko večje, ker brez tega ne bo mogoče govoriti o razvoju kmetijstva, ki ga je treba planirati skozi predelavo in urejeno tržišče. V najkrajšem času bo treba nakazati, kje in kaj bomo pridelovali in predelovali, skratka pokazati jasno perspektivo ptujskega kmetijstva in gospodarstva.

KAKO DOLGO ŠE SUROVINSKA BAZA ZA DRUGE

V korist gradnje klavnice in predelave v Ptuju govore še mnoge druge stvari. Ostaja vprašanje, zakaj kljub temu, da je vsi tega zavedamo, do gradnje klavnice še ni prišlo? Torej poglejmo le dve stvari, ki sta po vsej verjetnosti bistveni. V Sloveniji je okoli 132 klavnic in zaradi tega po mnenju nekaterih ni ustrezno graditi še ene v Ptuju. Ne smemo pa pozabiti, da bodo okoli 100 klavnic, ki ne ustrezajo, v kratkem zaprli. Nekaj klavnic je nepopolno izkoriščenih. Ena takih je tudi v Mariboru, ki naj bi delala za ptujske potrebe. Za to se zavzemajo tudi člani izvršnega sveta. Res je treba misliti na koristi nacionalnega gospodarstva, toda prej ko slej mora biti vsakomur jasno, da ptujska občina ne more biti več samo surovinska baza za nekoga drugega, ki pobira »smetano«, ptujski in okoliški kmetovalci pa ostajajo z žuljavimi rokami v nerazvitem območju z nizkim narodnim dohodkom brez sredstev za razširjeno reprodukcijo. Ni težko ugotoviti, kdo zasluži na tem območju in da glede na surovinsko bazo lahko postane Ptuj kmetijski center. Perspektiva ptujskega kmetijstva in gospodarstva ter občine v celoti je v intenzivni proizvodnji zasebnega in družbenega sektorja, v predelavi in prodaji svojih izdelkov. Ptuj je že »mesto farm« kot ga nekateri imenujejo, saj ima perutninsko, svinjsko farmo, pitališča govedi... Predelavo potrebuje še toliko bolj, ker si lahko s pomočjo nje in surovinske baze opomore iz nerazvitosti in se vsaj nekoliko približa razvojni stopnji območij, ki so se zadnja leta naglo razvila, vendar ne samo po svoji zaslugi. Zahtevati to nam omogoča tudi resolucija o smernicah ekonomske politike in o politiki zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrošnjo v prihodnjem letu, ki jo je pred nedavnim sprejela slovenska skupščina. V njej je med drugim rečeno, da je treba proučiti in pripraviti stališča in predloge, kako pospešiti razvoj manj razvitih območij v Sloveniji. Med drugim je tudi rečeno, da ne smemo dajati povoda, da bi odprta družbena vprašanja urejali administrativno, ne da bi prej poiskali za vse sprejemljivo rešitev.

KLAVNICA JE UPRAVIČENA V SUROVINSKEM OBMOČJU

Glede povezave ptujskega surovinskega območja s klavnicami izven ptujskega območja je še več ugovorov. Večina modernih klavnic je v potrošnih centrih v glavnem v lasti trgovskih organizacij, ki so za kmetijstvo nekoristne. Mnoge so tudi zaradi urbanizacije in širjenja mesta neperspektivne. Tudi mariborska je v mestu, je tudi brez predelave. Za zgraditev predelovalnih obratov bi potrebovala okoli milijardo starih dinarjev, ki bi jih nujno potrebovala, na primer tudi tekstilna industrija. Glede na to in zaradi tega, ker je Ptuj z okolico upravičen požeti sadove svojega dela, bo mogoče pristati kvečjemu na to, da se mariborska klavnica integrira v ptujsko gospodarstvo. Do integracije, ki bi bila za ptujsko gospodarstvo neugodna, ne sme priti in verjetno tudi ne bo prišlo. Zato je nujno, da se v Ptuju odločijo in to čimprej, za gradnjo lastne predelave. Morda kdo vidi v tem lokalistične težnje. Toda, ali nismo upravičeni sami žeti sadove svojega dela?

ČLANI IS: »KLAVNICO LAHKO GRADITA PERUTNINA IN KK PTUJ SKUPAJ

Drugi vzrok, zakaj v Ptuju še ne stoji nova klavnica in predelovalna industrija, (pojavljajo se tudi druge slabosti) je nedvomno v nesodelovanju Mesokombinata Perutnina in KK Ptuj. Člani IS so predstavnikom ptujskega gospodarstva povedali, da bodo dovolili gradnjo klavnice v Ptuju le, če bosta Perutnina in KK Ptuj sklenila »aranžma« in jo gradila skupaj. Kljub temu, da je vprašanje, lahko rečemo usodepolno za ptujsko občino, omenjeni organizaciji in drugi zadolženi za razvoj gospodarstva še niso našli rešitve, kako in kaj ukreniti. Pri tem je treba pomisliti na to, da je kot zakleto, da ne moremo nikamor iz ptujske gospodarske razdrobljenosti in to tudi v času, ko smo priča

(Konec na 16. strani)

VREME

do nedelje, 28. decembra 1969.

Polna luna bo v torek, 23. decembra, ob 18.35.

NAPOVED: Delno južno vreme zadnjih dni je znižalo snežno odejo od 35 cm na 10 cm. Zapadni vetrovi bodo nastopili šele konec tega tedna. Takrat se bodo dnevne temperature zraka dvignile do plus 8 stopinj C, vmes bo rahlo deževalo. Sneg bo skopnel.

Okrog 24. decembra bo ponovno dež in sneg. Od sobote, 27. decembra, bo nastopilo lepo vreme, ki bo trajalo okrog 10 dni.

Alojz Cestnik

„Merkur" PTUJ

VELEBLAGOVNICA NA DEBELO IN DROBNO

Bližajo se prazniki in z njimi za marsikoga problem: kako obdariti svoje drage?
S čim razveseliti starše, kako vzradostiti malčke, kaj podariti dekletu, fantu — to so vprašanja, ki nas mučijo!
Kako nepotrebna vprašanja!
Potrebno je le pogledati v bogato založene poslovalnice trgovskega podjetja MERKUR PTUJ in vsi problemi bodo v hipu rešeni.
Trgovsko podjetje »MERKUR« NUDI V POSLOVALNICI: »TEKSTILNA HISA«
— Merkur vse vrste preprog, perilo izredne kvalitete, pletenine, tekstilno blago ter konfekcijo po najnovejši modi.
Dekleta, žene, če hočete pričakati Novo leto zares elegantne, potem pohitite v »Tekstilno hišo«, kjer dobite enkratne modele, večernih oblek.
Morda hočete prihraniti nekaj denarja, obenem pa kupiti kvalitetno?
Poslovalnica »DOM«
ima pripravljeno veliko izbiro kvalitetnega tekstilnega blaga in konfekcije po izrednih cenah.
Kaj pa fantje in možje, ali bodo stali ob strani?
Tudi mi moramo dočakati Novo leto elegantni!
Poslovalnica »ZVEZDA«
je za VAS pripravila bogato izbiro elegantnih moških oblek, srajc, plaščev ter druge konfekcije!
Želite dragi osebi podariti uro, prstan, morda razveseliti ženo, dekle z njenimi priljubljenimi kozmetičnimi pripomočki, obdariti sorodnika s spominki? Nič lažjega!
Poslovalnica »JASMIN«
ima bogato založene police z zlatnino, kozmetiko, torbicami, rokavicami, spominki, igračami ter drugim. Zares enkratna izbira, ki bo zadovoljila še tako izbirčen okus.
Naša poslovalnica »BISERKA«
pa ni pozabila tudi na naše najmlajše. Saj vas pričakuje z bogato zalogo otroških bund, plaščev, hlačk ter z vsem drugim, kar potrebujete za vašega malčka.
Vsi, ki želite spremljati novoletno rajanje prek televizijskega ekrana pohitite takoj v »TEHNIKO« kjer so na zalogi televizorji po izrednih novoletnih cenah:
Diplomat-Luksus: Stara cena: 2.520 ND Nova cena: 1.890 ND
Mediana: Stara cena: 2.448 ND Nova cena: 1.836 ND
Othelo: Stara cena: 2.400 ND Nova cena: 1.800 ND
Ambasador: Stara cena: 2.400 ND Nova cena: 1.800 ND
Vsi, ki hočete dočakati Novo leto v drugem kraju, si lahko pri »TEHNIKI« nabavite nove avtomobile »ŠKODA« letnik 1970!
In kaj je lepšega, kot dočakati Novo leto v krogu družine in prijateljev v lepo opremljenem stanovanju?
Enkratno izbiro dnevnih sob, spalnic ima za vas pripravljeno poslovalnica »OPREMA«
Na najvažnejše pa smo skoraj pozabili!
Poslovalnica »IDEAL«
je pripravila bogato izbiro gospodinjske opreme, kjer lahko nabavite vse, kar spada v moderno opremljeno kuhinjo!
Odločite se!
Moderno in razkošno založene poslovalnice:
TEKSTILNA HISA — MERKUR, DOM, ZVEZDA, JASMIN, TEHNIKA, OPREMA, BISERKA in IDEAL
vas pričakujejo!
Istočasno vam želi delovni kolektiv trgovskega podjetja »MERKUR« Ptuj prijetno silvestrovanje in zares uspešno Novo leto 1970 ter se vam zahvaljuje za zaupanje in obljublja v prihodnjem letu prijetna presenečenja.
Obenem obveščamo partnerje, da je podjetje namesto novoletnih pismenih čestitk, nakazalo za gradnjo Onkološkega instituta v Ljubljani 1000 N din.
Pomnite: »MERKUR« PTUJ — pojem kvalitete!

Po nesreči na prelazu v Dornavi:

Odborniki zahtevajo ureditev prelazov

Burno razpravo o varnosti na železniških prehodih v ptujski občini je izzval Alojz VALENKO, odbornik iz Dornave. Vprašal je, kaj je storjenega za zavarovanje železniškega prelaza pri Dornavi in kdo je dejansko krivec težke nesreče, v kateri je izgubilo življenje šest otrok, več pa jih je bilo težje ali lažje poškodovanih. Čeprav je preteklo že dva meseca od nesreče, nihče ni nič ukrenil. Poskrbeli niso niti za boljši pregled pri omenjenem prelazu. Tam bi bilo potrebno podreti brajde, drevo in manjšo stavbo.

Inž. Milan Koren je naglasil, da je bilo delo komisije, ki je ukinila zapornice, polovičarsko. Ptujski inšpektor, ki je sodeloval v komisiji, bi moral zahtevati vsaj odstranitev drevesa, brajd in hiše. Zakaj nismo zvedeli imen članov komisije? Nesreča je prizadela naše občane, zato smo dolžni preprečevati take tragedije sami in zahtevati upravičeno podporo od družbe.

Drago Klobučar, referent za varnost prometa pri SO Ptuj, je med drugim poročal, da v zapisniku o komisijskem pregledu piše, da naj občina izda odločbo za ureditev preglednosti prehoda. Omenjeno odločbo bi moral izdati cestno komunalni inšpektor. Povedal je tudi, da je v ptujski občini 23 prehodov. Zadnje čase so ukinili zapornice na štirih železniških prehodih. Ptujski cestni inšpektor je dal soglasje k ukinitvi zapornic z zahtevo, da se uredi cestna signalizacija. Vprašanje je tudi, ali je potrebno toliko prehodov? Tudi na najmanjših prehodih je prišlo do nesreč. Na nezavarovanih prehodih poljskih cest so prišli pod vlak že večkrat tudi traktorji. Ob železnici pri prehodih ne bi smeli sejati visokih kultur, ki zastirajo preglednost. Misliti bi morali na zavarovanje vseh prehodov, ne samo enega. Posebno v jesenskem času, ko je megla in manjša preglednost, so ob železniških prehodih potrebne signalne naprave, in to svetlobne.

Janko Žnidarič iz Gorišnice je poudaril, da so bile zapornice pred leti, ko je bil manjši promet, sedaj, ko se je znatno povečal, pa so jih odstranili. V tem ni nobene logike. Ali je upravičeno, da o tako pomembnem vprašanju odloča samo nekaj članov komisije? Kje je njihova odgovornost?

Odborniki so zahtevali imena članov komisije, ki je ukinila zapornice. V komisiji so bili: Jože Pavlič in Jože Pristovnik od ŽTP Maribor, Bogomir Čonč od SVTK Celje, Hubert Jurkovič od SVP Maribor, Zdravko Macarel od republiške prometne inšpekcije iz Ljubljane, Vladimir Tominc od cestnega podjetja Maribor in Franc Vamberger, cestno komunalni inšpektor, predstavnik SO Ptuj.

Franc Masten je prav tako naglasil, da nam ne sme vseeno, kako se železniški hodi urejujejo. Kot odbo smo za to zadolženi. Ker je odgovorna, je treba izdati log, kaj je treba urediti, le sebej zaradi tega, ker priha tragedij z večjim številom tev. Občinska skupščina pripravi odlok za urediteve zavarovanje vseh železni prehodov. Treba je pos kar je nujno potrebno stori varnost. Nedvomno je t najprej postaviti svetlobne nale, ki bodo opozarjali na hod vlaka in preprečevali gedije.

Burna razprava je poka da se nič ne stori, preden se kaj ne zlomi. Prav gotov šest mrtvih šolarjev in več gih ponesrečenih na železni prehodih že dovolj in da je nji čas, da se zavaruje pre na prehodih v ptujski ob

Z

Novosti in izpopolnitve pokojninskega in invalidskega zavarovanja

V dosedanjem razvoju pokojninskega in invalidskega zavarovanja v naši državi, so se uveljavila prizadevanja družbene skupnosti, da bi se delovnemu človeku omogočila čim večja socialna oziroma materialna varnost, ko bi zaradi starosti ali invalidnosti prenehal delati. Konec leta 1968 je bilo v Jugoslaviji zavarovanih 4 milijone 256.150 oseb ali 21 odstotkov skupnega števila prebivalcev.

Skupni izdatki tega zavarovanja so znašali 7 milijard dinarjev, kar je 8,8 odstotka narodnega dohodka, ki je bil v tem letu ustvarjen v narodnem gospodarstvu oziroma 6,9 odstotka skupnega narodnega dohodka. S tem smo se približali odstotku narodnega dohodka, ki ga dajejo v ta namen bolj razvite države od naše.

Ti podatki kažejo, kako pomembno je pokojninsko-invalidsko zavarovanje pri zagotavljanju socialne varnosti delovnih ljudi posebno pri razdelitvi razpoložljivih sredstev. Pokojninsko zavarovanje je sestavni del celotnega družbeno-ekonomskega sistema, njegov usklajeni in uspešni razvoj pa je eden izmed važnih pogojev za politično in gospodarsko stabilnost. Zaradi tega je bilo potrebno pregledati delovanje sedanjega pokojninskega sistema in probleme, ki se pojavljajo pri njegovem izvajanju, in jih oceniti v luči smotrov družbene in gospodarske reforme.

V izvajanju sedanjega sistema so se pojavili številni problemi, ker sprejetih načel nismo dovolj dosledno uresničevali. Težave so povzročila tudi gibanja na drugih področjih našega gospodarstva in družbenega življenja, s katerimi je dolgoročno socialno zavarovanje zelo tesno povezano. Po splošni sodbi ni potrebno za premagovanje sedanjih težav ustvarjati novega sistema. Zadostuje, da ustrezno spremenimo sedanjega oziroma najdemo boljše rešitve za delovanje nekaterih njegovih instrumentov, da bi se v praksi resnično uveljavila načela po katerih se odnosi na tem področju urejajo. V zadnjih letih so se zaostrili mnogi problemi. Financiranje pokojninsko-invalidskega zavarovanja ni bilo dosledno ki po zakonu temelji na dolgoročnem določanju prispevnih stopenj in oblikovanju večjih rezerv skladov.

V višini pokojnin so nastale neupravičene razlike, ki niso rezultat različnega delovnega prispevka zavarovancev in njihovih vlaganj v sklade. Vse prepočasi so se usklajevale stare in nove pokojnine, priliv novih upokojencev, posebno invalidskih pa je bil hitrejši kot je bilo pričakovati. Ob hitrem naraščanju porabe pokojninskih skladov so nastali primanjkljaji, izčrpale so se rezerve, kar je onesposobilo sklade, da bi vedno pravočasno izpolnili svoje tekoče obveznosti.

Na podlagi delovanja sedanjega pokojninskega sistema, nadalje demografskih, ekonomskih in drugih gibanj, ki jih lahko pričakujemo v prihodnjem obdobju, bi bilo potrebno v sedanjem sistemu spremeniti predvsem: določanje pokojnin, način usklajevanja pokojnin z ekonomskimi gibanji, vire in način financiranja skladov ter razširiti pristojnost samouprave pokojninskega zavarovanja. -d

(Nadaljevanje prihodnjič)

POMOČ NAJMLAJŠIM

Požar v Zg. Novi vasi je globoko odjeknil tudi med učenci osnovne šole Pohorski odred v Slov. Bistrici. Takoj po dogodku so se odločili zbirati pomoč za mlade v tej vasi, ki so izgubili v požaru streho. V nekaj dneh so bili doseženi veliki uspehi. Zbrali so skupno 3200 ND. Denar so nakazali na hranilne knjižice otrokom prizadetih družin.

Pri tej akciji so se najbolj izkazali učenci 4. c razreda, ki so zbrali 852 ND, 4. d razred je zbral 484 ND in 3. d razred je zbral 449 ND. Glavni del ostalega denarja so zbrali učenci tretjih in četrtih razredov osnovne šole Pohorski odred.

Tednik vaš list

PANONIJA, Ptuj

priredi za cenjene kupce, ki bodo v času od 5. do vključno 28. decembra 1969 kupili kakršnokoli blago v vrednosti najmanj 100 din proti plačilu v gotovini v njenih prodajalnah

NOVOLETNO NAGRADNO ŽREBANJE

Javno žrebanje nagrajencev bo v ponedeljek 29. DECEMBRA 1969 ob 15. uri na Trgu mladinskih delovnih brigad (pred Magistratom); izvedel ga bo osebno dedek Mraz

GLAVNE NAGRADE:

1. Pralni stroj »Gorenje«
2. Električni štedilnik »Gorenje«
3. Šivalni stroj
4. Radijski sprejemnik
5. Električni brivnik

in še 100 praktičnih dobitkov kot so: vreča moke, vreča sladkorja, vreča testenin, garnitura emajlirane posode, smuči, sanke, smučarski pulover, volnena odeja itd.

KOLEKTIV PANONIJE ŽELI VSEM POTROŠNIKOM SREČNO IN USPEHA POLNO NOVO LETO 1970!

rihodnost izvozu

klarna »Boris Kidrič« je v arskem svetu pojem, ki tavlja kvaliteto in dobre vne odnose. Ta rogaški nt ima v Slovenski Bistri-oj obrat, v katerem so se alizirali za izdelavo raz-ljavnega stekla. Po nekaj-h težavah lahko delavci bi-ke Steklarne z zadovolj-m ugotavljajo, da so posli ili na bolje. Pogovarjal se z vodjem obrata ste-ne »Boris Kidrič« tovari-Hinkom Drnovškom in za-il mnoge zanimivosti.

likokrat se je že pojavilo išanje osamosvojitve bistri-a obrata, posebno potem, o bile težave prebredene.

»Žal moram priznati, da se veliko bolj navdušujemo za sodelovanje s tujimi partnerji. Delo imamo plačano takoj, to pa je še kako pomembno za naš obstoj. Domače kupce bi morali pretežno kreditirati, ob misli na obnovo obrata pa to ni mogoče. Domačini posebno pritiskajo na nas sedaj, ko se bližamo novemu letu. Razumemo potrebe proizvajalcev lestencev, toda najprej moramo zagotoviti sredstva za rekonstrukcijo. Če bi nadaljevali s politiko kreditiranja, bi pričeli stagnirati, to pa bi bilo sedaj, ko smo osvojili tuje tržišče, zares nesmiselno,« je zaključil tovariš Drnovšek.

larna postaja premajhna, z zaboji so morali obložiti tudi glavni vhod

nici na ljubo pa moramo mati, da predstavlja steklarna v Rogaški Slatini edino mnost za uspešno delo. Mno-je skupnih služb, ki bi v meru osamosvojitve pred-vljale problem; gre pred-m za skupni nastop na tu-trgu, ki daje iz leta v leto e možnosti.

i važna samo kvaliteta, tudi ime gledajo tuji partnerji. ariš Drnovšek mi je zau-, da so se v minulih dveh tako utrdili na tujem tr-u, da mi morali povečati acitete še za enkrat, če bi li zadovoljiti vse kupce. In amo v tujini Bističani so li najbolj z oranžno-ru-iko barvo razsvetljavnega la, katerega edini proizva-e so v Jugoslaviji. V tujini r imajo konkurenco. Pred-m v Italijanih, vendar sem ta lastne oči lahko prepri-koliko bolj žlahtne so bar-bistriškega stekla. Seveda to na račun dobre priprave e in ročnega dela. Zavoljo h pa lahko ponudijo trgu ike po višji ceni. Zaenkrat tričani skoraj ne poznajo ma »zaloge«. Kar naredijo, ti tudi odpošljejo. Poseben blem predstavljajo skladi-prostori, seveda ne tisti zaloge, temveč za tekočo zvodnjo. Vsa stavba je do-dno založena z zaboji, od nikov pa vse do vhoda v larno.

posebnim zanimanjem sem akoval odgovor na vpraša-kakšne odnose imajo z do-lmi proizvajalci in kupci.

Trenutno je zaposlenih v bistriškem obratu 184 delavcev. Vsako leto povečujejo število novo zaposlenih, če pa bi jim uspelo razširiti proizvodnjo, potem bi bil še en občinski problem manj. Delo v steklarni je takšno, da ga lahko opravlja ženska delovna sila, to pa je eden največjih problemov zaposlovanja v občini.

Seveda pa ob načrtih ne pozabljajo na vzgajanje mladih steklarjev. Vsako leto v Rogaški Slatini šolajo nekaj mladih fantov, precej pa jih tudi priučijo v Bistrici. Absolventi rogaške šole so se pri delu zelo izkazali. Proizvodnja zahteva izobražene delavce, šola pa je vsem doslej dala mnogo.

Iz Slovenske Bistrice roma največ proizvodov v ZRN, Veliko Britanijo in ZDA, v prihodnosti pa lahko pričakujemo, da bodo z vzornim in kvalitetnim delom osvojili še kakšno tržišče.

DU

Tednik vaš list

Z ormoškega posvetovanja na temo »kulturne skupnosti in financiranje kulturnih dejavnosti«

VEČJO PODPORO RAZVOJU

amaterske kulturno prosvetne dejavnost

Obsežnim in intenzivnim razpravam, ki so bile v zadnjem času na temo financiranje kulturnih skupnosti in njenih dejavnosti v republiki in občini, so se priključili tudi Ormožani. Pred nedavnim so se zbrali v dvorani delavske univerze v Ormožu številni družbenopolitični, kulturni in javni delavci, ki so razkrili marsikaj zanimivega.

Minica Pišek, članica izvršnega odbora občinske konference SZDL Ormož je najprej k osnutku zakona o kulturnih skupnostih in financiranju kulturnih dejavnosti podala nekaj uvodnih misli, ki jih je ilustrirala z zanimivimi številčnimi pokazovalci. Med drugim je poudarila, da je amaterska dejavnost na območju ormoške občine prevladujoč kulturni dejavnik, ki pa žal iz leta v leto vse bolj izgublja na svojem pomenu. Temu je vzrok predvsem spreminjujoča se socialna struktura prebivalstva in prazne blagajne kulturno prosvetnih društev.

Na zmanjšanje kulturne dejavnosti so imeli vpliv tudi nekateri organizacijski premiki, zlasti ustanovitev delavske univerze, ki je prekulturno prosvetnem podvzela nekatere naloge na kulturno prosvetnem področju.

1. Bistveni predlog, ki so ga dali Ormožani k osnutku zakona je v tem, da bo moral zakon dati več poudarka spodbujanju in podpori razvoja amaterske kulturno prosvetne dejavnosti, zlasti na tistih območjih, ki jih s svojo dejavnostjo ne pokrivajo poklicne kulturne ustanove.

Nadalje so predlagali tudi naslednje:

2. Nujno bi bilo treba razmisliti o razmejevanju sredstev med poklicnimi in amaterskimi gledališči, še posebej na tem območju, saj nam stara praksa kaže, da so večino sredstev za kulturno dejavnost porabile poklicne ustanove, ki pa nudijo »perifernim in manj razvitim občinam« tako drage usluge, da jim le te niso dostopne.

3. Udeleženci posvetovanja v Ormožu smatrajo, da bi morale biti temeljne kulturne skupnosti v občinah, te te pa morajo vzpostaviti s sosednjimi občinami trdno medsebojno sodelovanje, ki se mora odraziti v celotni regiji katere koli geografsko in kulturno zaključene celote.

4. Republiška kulturna skupnost mora temeljito razmisliti, kako pomagati manj razvitim občinam. Že v naprej je namreč znano, da sredstev za razvoj kulture ni in še ne bo dovolj. Medsebojne hierarhične odnose med republiško kulturno skupnostjo in temeljnimi kulturnimi skupnostmi bi bilo treba urediti po približno enakem ključu, kot je to urejeno med republiško izobraževalno skupnostjo in temeljnimi izobraževalnimi skupnostmi v občinah.

Mnoge tovrstne razprave širom po Sloveniji so odraz potrebe po zakonski ureditvi področja kulturno prosvetne dejavnosti, zlasti pa po ureditvi njenega financiranja. Dosedanje resolucije, priporočila in nekatera načelna določila v občinskih statutih, katerih realizacija je bila predvsem odvisna od dobre volje družbenopolitičnih organizacij in drugih dejavnikov, stanje na področju kulture niso zadovoljivo rešile. Upajmo, da bo v bodoče tudi to področje ugodnejše rešeno, kot je bilo do sedaj.

J. S.

S snegom zasuta Lackova ulica v Ptuju

Sreča v nesreči

Včasih kdo poreče: »Novinarji pa imajo zares povsod poleg svoj nos.« V tem reku je seveda precej resnice, mnogokrat pa imamo nosove poleg tudi takrat, ko nam po njih streže kakšna višja sila. To se mi je pripetilo v prejšnjem tednu, ko sem po celodnevnem tekanju v Ormožu s praznim želodcem prispel v Ptuj in se odpravil v hotel na abonentsko kosilo. Nenadoma se je zgodilo, v času »katastrofe« na pločnikih, smo se seveda precej prestrašili, vendar pa razen strahu in mokrega »špricerja«, ki nas je oblil, kaj hujšega ni bilo. Zares sreča v nesreči.

Čeprav nekoliko prestrašen, sem se spomnil na foto aparat, ki ga vedno in povsod nosim s seboj v aktovki. Vse ostalo vam pove posnetek, ki ga priobčujemo k temu sestavku.

Razen strahu in prekinitve prometa, se ni zgodilo nič hujšega

V Lackovi ulici se je z Brenčičeve zgradbe vsulo nekaj kubikov mokrega snega, ki je dobesedno zasul cestišče in za nekaj časa zaprl ves promet. Sreča v nesreči, da v času, ko je zgrmela na ulico velika količina snega, ni bilo tod nobenega vozila ali pešcev. Tisti, ki smo bili

Na zgradbah ob tako ozkih ulicah kot je Lackova, bi kazalo v bodoče na strehah urediti vse potrebno, da se sneg ne bi mogel v trenutku vsuti na cestišče in pločnike. Tokrat je minilo brez žrtev in materialne škode. Kdaj drugič se lahko konča drugače.

J. S.

Trgovsko podjetje na veliko in malo **IZBIRA, Ptuj,** sporoča svojim cenjenim odjemalcem, da bo od 29. do 31. decembra 1969 v popoldanskih urah obiskal dedek Mraz vse mestne prodajalne podjetja in kupce prijetno presenetil.

Problem manj

Zavoljo telovadnice je bilo v Slovenski Bistrici vedno veliko težav. Mnogo uporabnikov je, nikogar pa ni bilo, ki bi jo vzdrževal. Telovadnica je Partizanova, ki pa je skorajda prenehal z delom. Ostala je le še košarkaška sekcija. Vodstva društva ni, problemi pa so se kopičili. Zato se je občinska skupščina odločila, da naposled reši ta problem. Namensko so izločili 18.000 dinarjev za popravila. Odločili so se tudi, da bo začasno upravljala s telovadnico osnovna šola.

Zastopniki športnih kolektivov, osnovnih šol in skupščine občine pa so se sestali in se dogovorili o bodočem režimu v tem športnem objektu, ki je bil zgrajen z velikimi težavami, danes pa na to velikokrat pozabljamo. Kaže, da je bil problem urnika le navidezen, saj so se udeleženci sestanka kaj hitro sporazumeli tako, da so vsi zadovoljni. Tajnik občinske skupščine Stevo Ebrl je pojasnil, da bo odslej strogo po novem urniku. V zimskem času bodo telovadnico uporabljali košarkarji, judoisti, nogometaši, odbojkarji, na razpolago pa bo tudi za rekreacijo članov DIT. V naslednjih dneh bodo pripravili vse izračune o vzdrževanju in zasedenosti, upamo pa lahko, da bo telovadnica ob novem gospodarju deležna več pozornosti. -d

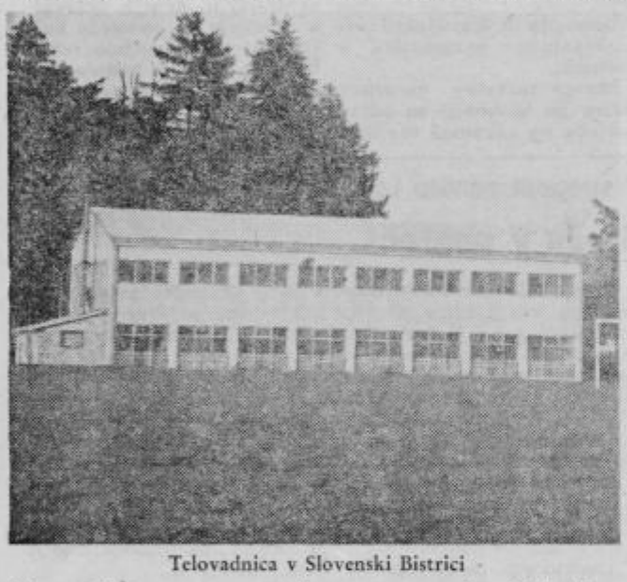

Telovadnica v Slovenski Bistrici

ške za uporabo telovadnice (seveda samo za športna društva) krila občina. Predlagali bodo tudi stanovanjskemu podjetju, da naj prevzame v oskrbo telovadnico, s tem pa bi po dolgih letih verjetno problem rešili dokončno.

Udeleženci sestanka so se zavzeli tudi za poostritev discipline v času treningov in tekmovanj. Menda je bila doslej bistriška telovadnica edina v Sloveniji, kjer so lahko mirno kadili in zato ni nihče odgovarjal. Končno bo s tem konec. Še v tem tednu bodo opravili vsa popravila, tako da bo telovadnica nared in bodo pričeli z delom

Sestali so se stari bojevniki

Občinska organizacija prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/19 v Slovenski Bistrici je priredila v nedeljo zbor svojih članov. Od devetdesetih se ga je udeležilo sedemdeset, vsi starejši nad sedemdeset let. Proslavili so 51. obletnico osvoboditve severne meje.

Predsednik organizacije Vinko Gornjak je v uvodnih besedah osvežil spomin na dogodke izpred enainpetdesetih let in obudil podob njihovega vodje generala Maistra. Prav zares prisrčno je bilo videti nekaj časa za tem, ko so se stari bojevniki zaprli vase in prisluhnili odlomkom iz knjige Maksa Šnuderla »Osvobojene meje«, ki jih je prebiral bivši častniški namestnik Ivan Predan.

V nadaljevanju zbora pa so udeleženci spregovorili, tudi o težavah, s katerimi se srečujejo. Bili so enotnega mnenja, da bi morali borce prostovoljce za severno mejo pri pokojninah obravnavati enako kot borce NOV. Večina starih bojevnikov je starejših nad sedemdeset let, zato bi bilo prav, da bi jim po tolikih letih priznali enake ugodnosti, saj so takrat pokazali največ narodne zavesti v boju za severno mejo. To vprašanje je vredno hitre presoje. Ne gre le za denar, gre za priznanje, da je bil njihov boj enakovreden poznejšemu.

Člani bistriške organizacije se bodo ponovno sestali marca prihodnje leto. -

PROGRAM PRAZNOVANJA DNEVA JLA V SLOVENSKI BISTRICI

Tudi letos so pripadniki JLA iz Slovenske Bistrice pripravili obširen program praznovanja tega slavnostnega dne, ki obsega družbenopolitično, kulturno in športno področje. Poglejmo, kaj so pripravili letos:

od 17. do 19. decembra:

predavanja na vseh večjih šolah v bistriški in konjiški občini. Predavali bodo o vlogi in pomenu JLA v povojnem obdobju;

17. decembra:

skupina predstavnikov starešin in vojakov bo na povabilo konjiškega Konusa obiskala to delovno organizacijo;

18. decembra:

tekmovanje pionirjev v streljanju z zračno puško;

19. decembra:

sprejem učencev osnovnih šol, ki so najbolje pisali naloge na temo »Razvoj in pomen vloge JLA«. Podelitev nagrad.

20. decembra:

tovariško srečanje predstavnikov družbenopolitičnih in delovnih organizacij ter vojakov in starešin v bistriški vojašnici;

21. decembra:

svečana akademija v vojašnici;

22. decembra:

tradicionalno tekmovanje v streljanju z vojaško puško v mestnem parku. Udeležili se ga bodo zastopniki milice, delovnih organizacij in JLA.

Ob 10. uri: ogled kasarne in sprejem pri komandantu. Skupno kosilo; zvečer: svečana akademija v Domu kulture v Slovenskih Konjicah. u-

PTUJSKA TRGOVINA POVEČALA DOHODEK

Ptujska trgovina je v devetih mesecih letos za gradbeništvom dosegla največji razmah. Celoten dohodek je povečala za 31 odst., družbeni proizvod pa za 26,5 odst. v primerjavi z lanskim enakim obdobjem. V enakem razmerju je dosegla tudi dohodek in sredstva za osebne dohodke.

Najvišjo stopnjo porasta celotnega dohodka, družbenega proizvoda in dohodka izkazuje trgovsko podjetje »Izbira«, najvišjo stopnjo porasta ostanka dohodka (skladov) pa trgovsko podjetje »Panonija«. Pri »Izbiri« je opaziti uspeh zaradi povečanega prometa in hitrejšega obračanja. Pri »Panoniji« je opaziti skrb za sklade in večjo reproduktivno sposobnost podjetja.

Na povečan blagovni promet ptujske trgovine so ugodno in odločilno vplivali: razširjeno področje in asortiment prodaje blaga na debelo, razširjene maloprodajne zmogljivosti, večja kupna moč prebivalstva, ugodni pogoji potrošniških kreditov, povečana investicijska vlaganja v opremo, dobra oskrbljenost s kratkoročnimi krediti za obratna sredstva in zvišanje cen v prodaji na drobno za 7,5 odst. Navedene stvari bodo še v bodoče vplivale v nespremenjenem obsegu, zato tudi analiza SO Ptuj predvideva, da bo celotna trgovina dosegla v letu 1969 za eno tretjino večji promet in za 30 odst. večji dohodek kot lani.

ZR

Ob prihodu dedka Mraza ne pozabite na naše najmlajše.

Obiščite trgovino Ciciban v Prešernovi ulici 1, kjer boste darilo zagotovo lahko izbrali.

Priporoča se kolektiv.

Živinoreja v ptujski občini

Tržno gospodarstvo v zadnjih dveh letih je povzročilo živinoreji, ki je najmočnejša panoga tržnega gospodarstva v kmetijstvu ptujske občine, negativne posledice. Zaradi nerentabilne vzreje je stalež goved manjši pri družbenem sektorju za 87 odst., v zasebnem sektorju pa za 11 odst. v primerjavi z letom 1964, ko je bil zabeležen najvišji stalež goveda v obeh sektorjih lastništva. Podatki iz analize, ki jo je izdelal oddelek za analize in finance SO Ptuj pa kažejo, da je pri odkupu in prodaji živine za devet mesecev letos promet z govedom za zakol manjši, kot pred letom; znatno manjša je prodaja telet. To vliva optimizem za normalizacijo govedorejske proizvodnje. Živinorejci kljub sedanji relativno visoki odkupni ceni teleta privezujejo za nadaljnjo rejo.

Najmočneje povečuje obseg proizvodnje »Perutnina«. S svojo valilnico, mešalnico krmil, klavnico za perutnino in že dokaj organizirano drobno prodajno mrežo ima dobre pogoje, da poleg lastne vzreje hitro širi vzrejo brojlerjev tudi v kooperaciji pri kmetih. Podjetje ima v načrtu povečati vzrejo brojlerjev v kooperaciji v prihodnjem letu na 2,200.000 kljunov, razširiti pa tudi pitanje goveda in prašičev v kooperaciji.

Pri KK Ptuj je boljši rezultat proizvodnje kot pred letom med drugimi tudi v obratu »Farma bekonov«. V kmetijstvu je precejšen padec realizacije predvsem zaradi pitancev, saj sta prej najmočnejši enoti v pitanju Pragersko in Kidričevo letos dosegli le 50,5 oziroma 67,8 odst. realizacijo lanskega leta. Slabšo realizacijo kot lani je dosegla tudi enota »proizvodnja« obrata za kooperacijo, kar je prav tako posledica živinorejske politike v vsej državi.

KK Ptuj predvideva reorganizacijo dejavnosti s poudarkom na kooperacijski proizvodnji s kmeti, predvsem povečano vzrejo govejih in svinjskih pitancev, v proizvodnji mleka, koruze in drugih poljščin. V načrtu ima ureditev specializiranih kmetij za tržno gospodarstvo, ki naj vpliva na preusmeritev kmetovanja na vasi.

Obe delovni organizaciji KK Ptuj in Mesokombinat Perutnina sta še posebej v zadnjih kritičnih letih za živinorejo pogrešali moderno klavnico s hladilniškim obratom. Zaradi stagnacije prometa z živino je prišlo do zastojev ob zrelosti pitanja. Farma bekonov je morala vzrejati bekone prek 90 do 100 kg kar zmanjšuje kvaliteto mesa in rentabilnost vzreje. Delovni organizaciji nove klavnice za kopitarje, iščeta izhodišče z izgradnjo kot kaže vsaka zase, čeprav bi večjo investicijo za potrebe obeh podjetij lažje zmogli s skupnimi močmi.

Zasedanje občinske konference ZKS Ormož

V soboto bo s pričetkom ob 8. uri zjutraj v dvorani delavske univerze v Ormožu, zasedala občinska konferenca ZKS Ormož. Priprave na zasedanje konference se intenzivno odražale na krajevnih konferencah ZK. V te priprave je bil vključen najširši krog komunistov, ki so s svojimi pripombami in predlogi prispevali k idejni krepitvi vloge Zveze komunistov in k uspešnosti njenega nadaljnjega dela.

O zasedanju občinske konference ZKS Ormož bomo poročali prihodnjič.

J. S.

V jubilejnem turističnem letu Ptuja

Več gostov in prenočitev

V jubilejnem letu Ptuja, mo predvideli večji turistični in gostinski promet. Iz podatkov, ki jih je zbral oddelek za analize in finance pri SO Ptuj je razvidno, da je bilo v turističnem prometu a 14,3 odst. več gostov in za 10,5 odst. več prenočitev kot v lanskih devetih mesecih. Letošnji porast je vsekakor pripisati praznovanju 1900-letnice Ptuja in večji turistični propagandi.

Prevladujejo tuji gostje, bilo jih je 50,7 odst. (lani je bilo več domačih gostov — 60,1 odst.). Iz podatkov je tudi opaziti, da je bilo največ gostov in prenočitev v vseh mesecih drugega četrtletja, v tretjem četrtletju pa le v septembru. V prvih devetih mesecih je bilo v ptujskih hotelskih objektih 13.565 gostov, ki so povečali prenočitve napram lani za 10,5 odst. ali za 1510 prenočitev. Večji porast je bil pri nočitvah tujih gostov — 21,5 odst. več. Nočitev domačih gostov pa je bilo samo za 2 odst. več. V domačem turizmu so letos relativno najbolj porasle prenočitve gostov iz oddaljenejših republik. Iz tujine je bilo veliko več turistov iz Avstrije, Grčije in Velike Britanije. Gostje iz Avstrije so imeli letos 39 odst. (1013) več nočitev kot lani, gostje iz Grčije za 57,5 odst. (ali 135), gostje iz Velike Britanije pa so imeli 895 prenočitev več kot lani. Precejšen padec, tako po številu gostov, kakor tudi po nočitvah, pa je opaziti pri Čehih.

Bolje kot lani je bila letos zasedena razpoložljiva nočitvena zmogljivost. Koeficient izkoriščenosti ležišč namreč kaže, da so bila lani zasedena ležišča le 26,7 odst. ali 73 dni, letos pa 31,9 odst. ali 87 dni. Bolje kot lani so bila letos zasedena ležišča v hotelu »Poetovio« (66 odst.), slabše pa v gostilni »Beli križ«.

Hkrati s povečanjem števila gostov in prenočitev se je povečal tudi iztržek od prenočitev, ki je presegel lansko enako razdobje za 14 odst.

Gradbeno podjetje OGRAD, Ormož

Mnogo boljše kot pred leti

V gradbenem podjetju Ograd v Ormožu se kaže v devetih mesecih letošnjega poslovanja 36-odstotno povečanje celotnega dohodka, 5-odstotno povečanje zaposlenih ter 21-odstotno povečanje poprečno porabljenih sredstev. Vsi ti številčni pokazovalci govorijo, da se je obseg dela občutno povečal. To povečanje pa je pripisati večjemu obsegu gradbenih del in višjim cenam gradbenim storitvam. Opekarna, ki je v sestavu podjetja, je poslovala na lanskoletni ravni.

Iz obračuna poslovnega uspeha je razvidno, da so tudi porabljena sredstva letos naraščala znatno hitreje kot celotni dohodek. Najmočneje je med stroški zastopan material, ki kaže porast 42 % in nabavna vrednost trgovskega blaga s 70-odstotnim povečanjem. Pri obeh postavkah je čutiti vpliv letošnjih podražitev.

Zaradi aktivnega poslovanja je bila tudi pospešena amortizacija osnovnih sredstev, ki so že močno istrošena.

Doseženi dohodek podjetja je za 18 % višji od lanskega. V delitvenih razmerjih ni bistvenih premikov, povečani pa so absolutni zneski.

Produktivnost je narasla za 9 % (merjena z dohodkom na zaposlenega). Stopnja rentabilnosti je povečana za 11 %, to povečanje pa izhaja iz razmerja dohodka nasproti poprečno uporabljenim osnovnim in obratnim sredstvom.

Letošnji devetmesečni pokazovalci poslovnega uspeha gradbenega podjetja »Ograd« so še posebej razveseljivi zato, ker se je podjetje vrsto let nazaj borilo za obstoj, ožilo dejavnost in zniževalo delovno silo. O tem danes v podjetju več ne bi mogli govoriti. Eksistenčna borba, ki smo ji bili priča pred nekaj leti, je danes prešla v načrte, kako razširiti dejavnost podjetja, izboljšati njegovo poslovanje ter izboljšati standard zaposlenim. Začetni koraki so že tu. Pot je strma, vendar ni nepremagljiva. J. S.

Premišljenost

Potnika sedita v vlaku. Mlajši bi rad vedel, koliko je ura in ogovori starejšega. Ta pogleda izza svojega časnika in mu dolgovezno odgovori: »Koliko je ura, naj bi vam povedal, da bi vi lahko začeli pogovor z mano. Potem bi se midva zabavala, kar bi nama bilo mogoče všeč, pri slovesu bi me povabili na kozarček vina, nakar bi vas jaz povabil na šilce žganja. Ob priložnosti bi me obiskali na mojem domu, kjer bi me seznanili z mojo hčerko, lepim dekletom. Seveda bi za prvim obiskom še pogosteje prihajali in lepega dne bi me zaprosili za roko moje hčere. Čemu, za vraga, bi pa dajal hčerko za ženo nekomu, ki si še ure ne more kupiti?«

-d

Divjega prašiča so ustrelili tudi v Središču

Že naslednji dan, ko sem zvedel za divjega prašiča, ki ga je ustrelil član lovske družine Ormož, sem zvedel o srečnem ulovu tudi pri članih lovske družine Središče ob Dravi. 130 kg težkega ščetinarja je ustrelil njihov lovski paznik Andrej Dogša. To je letos na njihovem območju prvi odstreljeni divji prašič, čeprav jih imajo v lovišču še več, pa lovcem Diana (boginja lova) ni bila naklonjena.

Posnetek ustreljenega prašiča in več o srediških lovcih bomo objavili prihodnič.

J. S.

V vseh špecerijskih poslovalnicah trgovskega podjetja IZBIRA, Ptuj, dobite po tovarniških cenah vse vrste napolitank, keksov, jedilno in mlečno 500-gramsko čokolado, čokoladne bonbone in desert, kar naj ne manjka v vašem novoletnem darilu.

Član LD Ormož Franc Zidarič ustrelil divjega prašiča

Minulo soboto se je lovcu Francu ZIDARIČU iz Pavlovec pri Ormožu nasmehnila izredna lovska sreča. Kot pomožni lovski čuvaj se je odpravil ta dan v lovišče in na Otoku (Hrgovina) ustrelil okrog 60 kg težko mlado divjo svinjo.

Lovec jih je opazil najprej v jeroči Dravi, ko jih je kar celo čredo ali bolje povedano — sem ščetinarjev »ilegalno« prepluvalo Dravo in tako prekoračilo republiško mejo med Slovenijo in Hrvatsko. Ščetinarje je pričakal, da so zlezli iz mokrega elementa na suho. Oster pogled, rezek strel in mladi ščetinar iz rodu divjih svinj se je preselil v večna lovišča. Ne vemo povsem natanko, kakšen je bil lovčev utrip takrat, ko je zagledal divje prašiče, dobro pa vemo, da se mu je ob nenavadni trofeji široko nasmejalo njegovo lovsko srce. Ja, pa še to moram omeniti, da bodo člani lovske družine Ormož ustreljenega prašiča v nedeljo zvečer svečano pojedli na lovski večerji, ki jo bodo pripravili v novem hotelu Jeruzalem. (Če bodo na tej večerji lovci za nekaj kilogramov povečali težo ustreljenega prašiča, jim tega pač ne smemo zameriti, saj poznamo lovske pripovedke, v katerih iz zajca kaj hitro nastane lon.)

V zadnjih nekaj letih je to na območju LD Ormož že drugi ustreljeni prašič. Prvega je pred leti ustrelil Vinko TOPOLOVEC, komandir postaje milice Ormož. Če lahko verjamemo lovcu Ivanu KUKCU, ki mi je posredoval to informacijo, je Topolovčev prašič tehtal okrog 130 kg.

Ormoškim lovcem želimo dober tek s priporočilom, da naj ne pozabijo, da se k dobri svinjski pečenki, tudi od divjega prašiča, prileže steklenica ormoškega šampanjca. J. S.

Hoteli so spustiti svinje na beograjske ulice

Na minuli seji občinske skupščine Ptuj je bilo govora tudi o kmetijstvu. Med drugim je Janko Žnidarič, odbornik iz Gorišnice naglasil, da smo dve leti ubijali našo osnovno čredo, in to kljub temu, da so na to živinorejci opozarjali. V Jugoslaviji ni bilo človeka, organizacije, ki bi ustavil pokol, ki je nastal zaradi padca cen. Ker nobeno opozorilo ni pomagalo, so se kombinati v okolici Beograda baje dogovorili, da bo vsak od njih ob določenem dnevu in uri pripeljal v Beograd večji tovornjak svinj, kjer bi jih naj izpustili po ulicah in trgih in tako opozorili na svoje težave, na katerih posledice nihče ni hotel misliti.

ZR

Lep almanah ob 15-letnem jubileju TGA Kidričevo

Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo, gigant sredi Dravskega polja, ki je proslavil pred nedavnim 15-letnico svojega uspešnega delovanja, in ljudje, ki so v njem zaposleni, so izdali ob jubileju lep in skrbno pripravljen tovarniški almanah. Na njegovih 32 straneh lahko preberemo marsikaj zanimivega o razvoju in delu tovarne ter o njenih nadaljnjih načrtih. Tekst izredno lepo dopolnjujejo tudi črno bele in nekaj barvnih fotografij, ki kažejo zunanje tovarniške objekte, delo v zaprtih prostorih in na zadnjih straneh tudi nekaj posnetkov objektov družbenega standarda delavcev.

Almanah je vsekakor lep prispevek k jubilejni obletnici.

J. S.

Tudi Ormožani se ne morejo izkopati iz snega

Letošnja prva večja pošiljka snega nam je poleg zimskega veselja povzročila tudi precej preglavic in kljub mrazu tudi precej vroče krvi. Takšna podoba se kaže tudi v ormoški občini in v samem Ormožu. Cesta, pločniki in drugi prostori, kjer se vsak dan pretaka utrip življenja, se nikakor niso mogli rešiti kar precej debele snežne odeje. Le tu in tam smo lahko videli kakšnega najbolj vnetega »lopatarja«, ki je čistil sneg s pločnika ali kako drugače skrbel za odstranitev »višje sile«, ki se je, kot je nekaj dni kazala podoba, tudi Ormožani niso upali lotiti.

Naš posnetek je z bencinske postaje v Ormožu, kjer so »Petrolovi« delavci smelo prijeli za lopate in poskrbeli za prostor za vozila, ki si prihajajo k njim polnit svoje prazne »želodce«.

Morda bi bil bolj zanimiv posnetek z Mestnega trga, kjer je ostala snežna belina na pločnikih kar nekaj dni »neoskrunjena«. Še dobro, da je tam avtobusna postaja in prezebli potniki, ki so prestopajoč od mraza sneg steptali.

Da mi ne bo kdo v Ormožu stopil na jezik, naj povem še to, da čiščenje snega tudi v drugih krajih in mestih — vse preveč rado »zmrzne«. Še dobro, da smo imeli v zadnjem času v gosteh odjugo. J. S.

Čiščenje snega pred Petrolovo črpalko v Ormožu

CENE ŽIVLJENJSKIH POTREBŠČIN IN REALNI OSEBNI DOHODKI V ORMOŠKI OBČINI

Nivo skupnega indeksa cen življenjskih potrebščin se je v letošnjih devetih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lani dvignil za 8,8 %, glede na poprečje leta 1968 pa znaša porast 8,5 %. Na takšno oblikovanje skupnega indeksa je letos vplivalo nenehno naraščanje stroškov za nabavo industrijskih izdelkov, ki se jim cene prosto oblikujejo, priče pa smo tudi intenzivnemu naraščanju cen prehrambenim artiklom, kurjavi ter drugim predmetom in storitvam.

V primerjavi z lanskim letom so se povečali stroški za prehrano za 7,5 % (ponovne podražitve v oktobru), pri pijačah za 11 %, tekstilnih izdelkih za 10,6 %, pri obutvi in usnju za 11,5 %, stroški za stanovanje (najemnine) so v porastu za 4 %, pri pohištvu in gospodinjskih potrebščinah za 10,9 %, pri higienskih potrebščinah za 4,2 %, pri kulturnih storitvah (radio, televizija itd.) 9,8 % in pri prometu 5,7 %.

Približno enak porast cen življenjskim potrebščinam je zabeležen v celotnem jugoslovanskem merilu (8 %) in v SR Sloveniji (9,4 %). Dejstvo je, da je gibanje cen v ponovni ekspanziji in da so potrebni v okviru celotne države temeljiti ukrepi za stabilizacijo tržišča.

V primerjavi z istim obdobjem lanskega leta se je nivo realnih osebnih dohodkov v letošnjih devetih mesecih dvignil za 7 %. Še posebej viden porast realnih osebnih dohodkov je zabeležen pri zaposlenih v negospodarstvu (12,3 %), dočim znaša porast pri zaposlenih v gospodarstvu 5,2 %.

Porast cen življenjskim potrebščinam, drugim predmetom in storitvam je za občane vsekakor hud udarec, saj na določenih področjih beležimo komaj zadovoljive osebne prejemke, ki žal ne zadoščajo za kritje vseh, včasih tudi najnujnejših družinskih izdatkov. In kaj nam bo na tem področju prineslo novo leto, ki nam že trka na vrata? Obeti niso preveč optimistični. Sicer pa nam dedek Mraz skoraj vsako leto prinese kaj novega! J. S.

V ormoškem gospodarstvu poleg pozitivnih tudi negativni pokazovalci

Pregled analize poslovnega uspeha delovnih organizacij iz gospodarstva za obdobje januar—september 1969 v občini Ormož, nam poleg pozitivnih in optimističnih pokazovalcev kaže tudi nekaj takšnih, ki zaskrbljujejo, in sicer: **stagnacija dohodka, akutna problematika nelikvidnosti, saj znašajo obveznosti do dobavitelja čez 10 milijonov novih dinarjev in nimajo kritja v sredstvih za prodano blago, kopičenje zalog trgovskega blaga, rapidno naraščanje cen repro-materialu in drugemu trgovskemu blagu, kritično stanje v kmetijstvu v pogledu živinorejske proizvodnje in preskrbe z mesom, naglo naraščanje osebnih dohodkov itd....**

Za premostitev obstoječih slabosti bi bili potrebni nekateri daljnosežni gospodarski ukrepi, ki bi stanje ne samo normalizirali, ampak ustvarili tudi znosnejše pogoje za nadaljnjo pospešeno rast gospodarstva.

Mnogo bi k temu lahko prispevale tudi delovne organizacije same, ki bodo morale v bodoče bolj skrbeti za vsklajevanje notranjih razmerij in kar najbolj učinkovito odstranjevanje pomanjkljivosti in subjektivnih vplivov. Seveda pa ostane naloga predstavniških organov, predvsem višjih družbenopolitičnih skupnosti, da razrešujejo konkretna neskladja, ki se v našem gospodarstvu pojavljajo včasih celo na tekočem traku. J. S.

»Šla bi, če bi vedela«

V minulem tednu, sem v dveh krajših sestavkih nekoliko okaral Ormožane zaradi slabega obiska na dveh kulturnih prireditvah. Naša redna bralka iz Ormoža, mi je v zvezi s tem dejala naslednje: »Res je, da Ormožani nismo kaj prida obiskovalci že tako redkih kulturnih prireditev, vendar pa je temu mnogokrat kriva tudi nezadostna reklama. Lepak, ki po navadi visi skrit v kakšnem kotu ali pa v izložbenem oknu, nam mnogokrat premalo pove o prireditvi. Šele prek vašega lista sem zvedela, da smo imeli Ormožani v gosteh priznanega pianista, ki je imel v dvorani delavske univerze svoj samostojen koncert. Na lepaku, ki je oznanjal koncert je pisalo samo skopo naznanilo in ne tudi to, da gre za priznanega pianista. Mislila sem, da je kak študent glasbe in si zato prireditve nisem ogledala... V bodoče bi kazalo take prireditve bolj popularizirati...«

Po toči je sicer zvoniti prepozno, vendar bi kazalo to v bodoče upoštevati!

J. S.

Ptujsko tržnico bodo pokrili

Na minuli seji občinske skupščine smo zvedeli, da nameravali pokriti ptujsko tržnico že do osrednje prot v jubilejnem letu. Izdelali so idejni projekt. Za ures tev pa je zmanjkalo finančnih sredstev. Kot je bilo čeno, bo ptujska tržnica pokrita v dveh letih. Verjetno do strehe najbolj vesele premražene branjevke, ki tu najhujšem mrazu in večkrat v dežju ponujajo živilske delke, perutnino in druge kmetijske pridelke. Priti do narja ni povsod lahko, zato vztrajajo tudi ob slabem v menu. V urejeni tržnici bo mogoče lažje vzdrževati čis ki je pogoj za delovanje tržnice.

Na ptujski tržnici je vedno živahno, tudi ob slabem menu. V dveh letih nameravajo tržnico pokriti.

Gradbeniki, urbanisti, predstavniki zavoda za spome ško varstvo iščejo najugodnejšo rešitev za ureditev p ske tržnice. Kot smo že poročali, bodo vrbo žalujk ozadju podrli. Zaradi starosti je nevarnost, da se po Z

Kaj naj jedo otroci?

Prehrana je med najpomembnejšimi faktorji človekovega zdravja, zlasti še zdravja in razvoja otrok. Ne zadostuje samo, da ima človek hrano, potrebna mu je hrana, ki zadovolji vse potrebe njegovega organizma, torej prav sestavljena hrana. Te pa nimajo niti tisti, ki niso nikoli lačni. Letako si lahko razlagamo ugotovitve zdravnikov o nedohranjenosti otrok iz družin, ki nikakor ne trpijo pomanjkanja. Kako presojamo prehranjenost otrok? Zdrav, pravilno hranjen otrok je živahen, se rad igra, je bister in odporen proti različnim nalezljivim boleznim. V določeni starosti doseže določeno starost in težo. Ti dve se sicer v raznih deželah razlikujeta, ker sta odvisni tudi od dednih, podnebnih in mnogih drugih vplivov, vendar v isti deželi razlike med zdravimi otroki niso bistvene. Koža zdravih in pravilno hranjenih otrok je čvrsta, sveža, prožna in gladka ter malo rožnata. Mišice so čvrste in omogočajo lepo držo otrok. Okostje je brez deformacij. Lasje se svetijo, so mehki, enobarvni in niso razcepljeni. Ustnice in ustna sluznica so dobro prekrvljeni brez razjed in oblog. Dlesni imajo barvo drugih delov ustne sluznice. Po vseh naštetih znakih in nekaterih drugih lahko starši sami presojamo razvoj in zdravje svojih otrok.

Če vemo, po kakšnih znakih lahko presojamo pravilno hranjenost otrok, nas sedaj še zanima, kdaj in kako otroka pravilno hranimo.

Otroka pravilno hranimo, če mu s hrano dovajamo vse snovi, ki jih potrebujemo za razvoj in rast, za tvorbo energije, za gibanje in toploto in snovi za odpornost proti raznim obolenjem. Sestavine, ki jih dobi otrok z živili so beljakovine živalskega in rastlinskega izvora, ogljikovi hidrati, kot so škrob, različni sladkorji in celuloza, maščobe rastlinskega in živalskega izvora, rudninske snovi kot so kalcij, železo, natrij, jod, kalij, ipd., različni vitamini in voda.

Te snovi so v različnih živilih. Nekatera živila so nosilci beljakovin. Nekatera ogljikovih hidratov, druga spet maščob, rudninskih snovi in vitaminov.

Oglejmo si pomen beljakovin za otrokov organizem, živila, ki beljakovine vsebujejo, ter toliko teh živil morajo otroci pojesti, da pokrijejo svoje zahteve po beljakovinah.

Telo rabi beljakovine, predvsem za rast in izgradnjo telesnih tkiv. Zato so otroku nujno potrebne in jih moramo otroku dovajati z raznimi živili pri vsakem obroku. Za otroka pridejo v poštev z beljakovinami najbogatejša živila, in sicer mleko, skuta, ne preslani sir, jajca, belo meso in ribe. Ta živila vsebujejo beljakovine živalskega izvora in te so zaradi svojih posebnih bioloških lastnosti polnovredne. Tudi kruh, ovseni kosmiči, zdrob, riž, suh fižol, grah vsebujejo beljakovine, vendar so to rastlinske beljakovine, ki niso polnovredne in jih moramo dopolniti z živalskimi. Mlečni zdrob, riž, ovseni kosmiči, mlečna kaša, polenta z mlekom in druge podobne jedi so za doraščajoči organizem zelo zdrava hrana, ker smo z mlekom dodali rastlinskim beljakovinam še živalske. Mleko naj bo za otroke osrednje živilo, okoli katerega predvsem v predšolski dobi razvrstimo za izpopolnitev jedilnikov še druga živila.

Mleko je za dorašča organizem neprecenl vrednosti, ker poleg žival beljakovin vsebuje v ugodnejšem razmerju vse druge potrebne s Otroku ponujamo mlek najrazličnejših oblikah. se ga ne navelič. Mle pijače so zelo priljublj bodisi hladne ali tople. dobrodošel je jogurt ali slo mleko. Veliko mleka lahko uporabimo za prip mlečnih jedi kot dodatel raznim omakam, juham podobno. Iz skute priprav najrazličnejše okusne jed

(Drugič dalje)

Pred

istriški steklarni so pravljali o 15. andmaju

ani delovnega kolektiva KLARNE v Slov. Bistrici so ravljali o spremembah in dlaitvah statuta in pravilni- delovnih razmerjih v okvi- 5. amandmaja. Ker posluje larna v Slov. Bistrici kot t steklarne B. K. Rogaška na, je bila osnovna razpra- obliki medsebojnega po- nega odnosa. Bistriški obrat ako tudi v bodoče deloval samostojna organizacija denega dela.

azprava je nakazala nekate- omembnejše novosti iz pra- ka o delovnih razmerjih, vah in organizaciji samo- vnih organov kolektiva. embno vlogo v novem sta- , ki je v razpravi so posve- materialni odgovornosti ko- iva kot celote, kot tudi po- znikov, in disciplini v pri- vanju za enotnost samo- vnih oblik v izpopolnjeva- proizvodnega procesa.

Viktor Horvat

Posvetovanje v Lenartu

V Lenartu so se sestali predstavniki SZDL. Poleg domačinov so se posvetovanja udeležili tudi predstavniki iz Slovenske Bistrice, Ptuja in Ormoža. Spregovorili so o nekaterih aktualnih nalogah SZ, ponovno pa so razpravljali o tezah republiške konference in sklenili, da jih je treba še obravnavati. Posebno pozornost pa morajo tezam posvetiti občinska in krajevna vodstva socialistične zveze.

V Lenartu so se dogovorili o večji aktivnosti članov vodstev in o povečanju njihove odgovornosti. Voljeni predstavniki, ki niso širšega članstva seznanjali o delu in nalogah, nimajo več mesta v vodstvenih organih. V takih primerih bi jih morali volivci odpoklicati. Prav tako bi morali povečati sodelovanje z gospodarskimi organizacijami, to pa bi najlaže dosegli prek svojih članov, ki so tam zaposleni. Danes prevladuje mnenje, da socialistična zveza ni sposobna reševati problemov gospodarstva, to pa je seveda zgrešeno. Vodstva so res posvečala premalo pozornosti gospodarskim dogajanjem, to pa je tudi edini vzrok, da ni večje povezave.

V krajevne in občinske konference bodo morali v prihodnosti voliti take občane, ki so sposobni in voljni dela. Spregovorili so tudi, da bi morali tistim, ki se dolga leta trudijo in marljivo delajo v socialistični zvezi, dati temu primerna priznanja in nagrade.

Glede na vse večje probleme, ki se postavljajo pred SZ, so bili udeleženci posvetovanja enotni v misli, da bi vse občinske konference morale imeti vsaj enega profesionalca. Poleg tega pa bi morali misliti tudi na analitike, ki bi lahko reševali mnoge težave, ki so sedaj prepuščene predsednikom ali sekretarjem. Podprli so tudi misel, da bi imeli odborniki krajevnih in občinskih konferenc štiriletno mandatno dobo, kot je to v republiški konferenci. V kratkem času ne morejo rešiti vseh postavljenih nalog, zato se pojavijo precejšnje težave, ko prihaja do menjave. Predlog bodo posredovali tudi republiškim organom. Razpravljali so tudi o osnutku zakona o kulturnih skupnostih. Prevladovalo je mnenje, da osnutek posveča vse premalo pozornosti čisti amaterski dejavnosti. Strinjali so se z ustanovitvijo občinskih kulturnih skupnosti, nikakor pa ne regionalnih, saj bi bilo potem mnoge občine prikrajšane. Dogovorili so se tudi, da bodo ustanovili pripravljalne odbore za ustanovitev kulturnih skupnosti.

Lenarčani so že konkretneje pričeli akcijo. Pripravili so načrt za vzdrževanje kulturnih domov, ki morajo postati zopet tisto, za kar so bili grajeni.

Ob koncu pa naj povemo, da bodo morale občine socialistični zvezi nameniti več sredstev, saj drugače obširnega programa in vseh nalog, ki so jim naložene, ne bo mogoče uresničiti.

DU

PRAZNIK JLA MED PIONIRJI

Pionirji iz bistriške občine bodo tudi letos pestro proslavili praznik JLA. V ta namen so si že postavili posebni odbor za praznovanje. Sprejeli so okvirni program svečanosti, ki bo obširnejši od vseh dosedanjih. S posebnim veseljem bodo ta pomembni praznik pričakali pionirji, ki jih bo 22. decembra sprejel komandant garnizona v Slov. Bistrici in jim izročil posebne nagrade s posvetilom. Nagrajeni bodo za najboljše spise na temo 22. december. Svečanega sprejema se bodo udeležili tudi najuspešnejši pionirji, ki se bodo nekaj dni pred praznikom pomerili v streljanju z zračno puško. Najboljši posamezniki, kakor tudi ekipe, bodo prejeli posebna priznanja.

V dnevih pred praznikom bodo predstavniki JLA obiskali več šol v občini, kjer bodo učence seznanili s povojnim razvojem naše armade. Za razliko od preteklih let bodo predstavniki JLA iz Slov. Bistrice obiskali tudi pionirje v Slov. Konjicah, ki do sedaj takšne priložnosti niso imeli. Seznanili jih bodo o življenju mladih v armiji.

Viktor Horvat

Šola za odrasle

V organizaciji delavske univerze v Slov. Bistrici deluje že tretje leto šola za odrasle, ki v vse večjem številu vzbuja zanimanje občanov z nedokončano osemletko. Teh je v bistriški občini kar lepo število. Številni občani, ki so pred letom ali dvema končali to šolo so danes že dobili zaposlitev, nekateri pa so celo nadaljevali šolanje na drugih šolah. Medtem ko je v preteklem letu obiskovalo to šolo 42 slušateljev (od tega jih je 33 uspešno končalo), se je v letošnje leto vpisalo samo v sedmi razred 27, v osmi pa 35 slušateljev.

S šolo za odrasle je delavska univerza v Slov. Bistrici organizirala ciklus osmih predavanj, namenjenih kot pomoč staršem pri vzgoji otrok.

Viktor Horvat

ubilejnem letu

ečji promet v tujskih gostiščih

alificirani kader odhaja zaradi nizkih ebnih dohodkov

jubilejnem turističnem so tudi gostinci pričali več gostov v svoje lo- , ki so jih večji del pre- ili: prepleskali, ponekod redili prostore, jih bolje emili in podobno. Kako je svečanim gostinskim pro- om, ki so ga pričakovali jski gostinci je razbrati nalize SO Ptuj kjer je drugim rečeno, da je instvo družbenega sek- a v prvih devetih mese- doseglo 13 milijonov 293 dinarjev prometa ali odst. več kot v enakem obju lani, 7,9 odst. poprečborast cen pa pove, da je ni obseg gostinskih sto- v povečan le za 4,8 odst. promet od poprečnega dosegli gostinski podjetji in Breg, ki izkazujeta ustrezni porast dohod- Gostinsko podjetje »Ha- biser« je ustvarilo 9,3 . več celotnega dohodka 2 odst. več dohodka kot Poslovni uspeh bi bil še , če ne bi upostilo pod- nekaterih gostišč izven ta in, če ne bi bila ne- ra gostišča v Ptuju blo- na dva meseca zaradi dernizacij ulic. Del go- skega prometa pa se rea- a v bifejih samopostrež- trgovin.

e tri gostinske organiza- so razporedile v sklade no več sredstev kot šnje leto (indeks 130) s jo, da si zagotove čim- lastnih sredstev za repro- dukcijo. Težnja po utrditvi lastne reproduktivne sposobnosti je bila na škodo osebnih dohodkov delavcev in strokovnih kadrov. Zato gostinski delavci odhajajo, kvalifikacijska struktura zaposlenih pa se je precej poslabšala. Nastalo neskladje je treba podrobneje preučiti in priporočiti delovnim organizacijam, da posvetijo politiki zaposlovanja pozornost, ki jo zahtevata perspektivni turizem in gostinstvo.

In kako je v zasebnem gostinstvu? Mreža zasebnih gostinskih obratov se je ustalila. Njihov promet pa se je povečal predvsem s prodajo alkoholnih pijač, medtem ko v prodaji jedil ni pričakovanega napredka. Za del zasebnega gostinstva je značilna in preveč prisotna težnja po hitrem zaslužku in pogosto opuščena skrb za modernizacijo in ureditev lokalov, kar škoduje razvoju turizma v občini. Na omenjene negativne pojave v zasebnem sektorju bodo morali odločneje opozarjati tržna, sanitarna in davčna inšpekcija.

ZR

Pismo uredništvu

KJE JE DENAR?

V kraju Medribnik, p. Cirkulane, je že več let podrt most, ki vodi iz glavne ceste na stransko v kraj Gruškovec. Ta most je že dotrajal. Leta 1962 se je v celoti podrl. Most so dali popraviti na svoje stroške bližnji sosedje. Ker je bilo popravilo le začasno, se je v letu 1969, torej letos, most v celoti podrl. Povprašali so na krajevno skupnost Cirkulane, če lahko most popravijo iz sredstev, ki so namenjena v te namene, torej iz sredstev, ki jih mora v gotovini letno plačati vsak občan. Ob cesti teče potok, ki seka to stransko cesto. Potok je zasipan tako, da teče voda kar po travniku, da ne govorimo kakšno je stanje po cesti. Ljudje nimajo kje hoditi, hodijo po travnikih, ker se pač morajo izogniti vodi. Čez potok, kjer je stal most, pa skačejo. Zanima nas samo to: kje je denar, ki je bil pripravljen za ta most? Pred petimi leti je bil navožen potrebni material za ta most. Torej, gramoz in cement sta bila prodana. Vprašanje je samo, kje je denar. Ker je vedno večje govorjenje, da si je nekdo denar vtaknil v žep, je na eni izmed sej krajevne skupnosti o tem vprašal nek član skupnosti vendar konkretnega odgovora ni dobil.

Mislim, da ima občinska skupščina zato pooblaščene ljudi, ki bi prekontrolirali delo krajevne skupnosti.

Dne 3. decembra 1969, torej pred dnevi, so prišli vojaki, da bi delno pomagali pri delu. To delo bi vojska opravila brezplačno. Toda takrat materiala ni bilo pripravljenega, kljub temu, da so javili delo naprej. Vojska je začela kopati jarek, in šele drugi dan so začeli nekaj ukrepati. Materiala ni bilo. Vojska je torej zbetonirala steno, čez pa so dali debelejši deski. Tako torej lahko danes skačemo čez jarek. Nekaj tu vsekakor ni v redu.

Prizadeti občani tega območja.

Kaj so encimi?

Encimi ali fermenti so molekularne beljakovine, ki nastanejo v rastlinah in živalih. V živih organizmih so encimi pomembni pri presnovi netopnih hranljivih snovi. Že z neznatnimi količinami encimov nastopa razgradnja hranivih snovi npr., ogljikovih hidratov (škrobov), beljakovin in maščob v vodotopne produkte. Učinek raznih encimov je zelo specifičen. Ena vrsta encimov povzroča na primer samo razgradnjo beljakovin (proteaze), druga škrobov (amilaze), tretja maščob (lipaze). Največji učinek encimov t. j. največja aktivnost pa je omejena na določeno temperaturno območje in stopnjo kislosti ter prisotnost akvivatorjev (določenih soli), ki sproščajo razgradne procese ali pa ga celo popolnoma zaustavijo (encimski strupi).

V nedeljo letna konferenca ZMS Ormož

V nedeljo 21. decembra bo v dvorani delavske univerze v Ormožu letna konferenca ZMS Ormož. Na konferenci bodo pregledali dosedanje delo mladinskih aktivov v ormoški občini in sprejeli okvirni program dela za naslednje leto. Zapis s konference bomo objavili prihodnjič.

J. S.

Zbor mladih pri Treh kraljih

V petek, soboto in nedeljo so se pri Treh kraljih na Pohorju zbrali predstavniki vseh mladinskih aktivov iz slovenskobistriške občine. Seminar je pripravil občinski komite ZMS, prirejen pa je bil z namenom, da bi se člani vodstev aktivov pobliže seznanili z vsemi občinskimi problemi.

Predavatelji so mladincem predavali o političnih dogodkih doma in po svetu, o delu občinske skupščine in o stanju gospodarstva. Posebno temo so namenili delu, nalogam in vlogi družbenopolitičnih organizacij s poudarkom za čimvečje vključevanje mladih.

Ker so v večini aktivov ravno v tem času menjali člane vodstev, so pripravili tudi predavanje o finančno-administrativnem vodenju aktivov ZM.

Ob tej priložnosti sem se pogovarjal tudi s predsednikom občinske konference ZM **Pavletom Blažičem**, ki je orisal mnoge probleme, s katerimi se mladi srečujejo. S predstavniki občinskega sindikalnega sveta bodo v prihodnjih dneh razpravljali o problemu zaposlovanja mladih, ki je postal še bolj aktualen kot je bil kdaj koli prej.

Občinska konferenca ZM je doslej že pripravila posebno konferenco o zaposlovanju svojih članov, vendar se tudi po njej ni mnogo spremenilo. Največji problem predstavljajo tisti, ki so končali obvezno šolanje, pa nimajo popolne osemletke, prav zavoljo tega problema pa bodo sklicali koferenco, na kateri bodo s predstavniki drugih organizacij poskusili najti najbolj primerno rešitev.

Možnosti pa je malo tudi za tiste, ki so končali šolanje. Vsi se ne podajo v Maribor, v bistriški občini pa za nadaljnje šolanje skrbi le industrijska šola, ki pa tudi ne zmore vsega.

Z delovnimi organizacijami se bodo dogovorili, da bi se mladi šolali v okviru leteh, dober primer pa lahko vidimo pri lesnem podjetju EMMI, kjer so dobro poskrbeli za dopolnilno šolanje.

Zares so mučni primeri, ko mladinci, pogostokrat pa tudi njihovi starši, iščejo pomoč pri občinskem komiteju. V takih primerih gre največkrat za tiste, ki so končali šolanje v trgovski stroki, po izučitvi pa ostanejo praznih rok. Da pa je težava še večja, ostanejo brez dela ponavadi tisti, ki nimajo nobene druge možnosti za preživljanje, v trgovinah pa ostajajo tisti, ki imajo »znance«.

Nekaj največjih problemov bodo poizkušali rešiti še do konca letošnjega leta. Rudarski šolski center iz Velenja je namreč poslal razpis za neomejeno število mladih fantov, ki so izpolnili sedemnajsto leto. Za priučitev pa morajo imeti vsaj šest razredov osnovne šole. Iz občine je nekaj fantov odšlo na šolanje že lani in reči moramo, da so se dobro znašli. Tisti, ki se bodo odločili za rudarski poklic, bodo imeli šolanje in prehrano brezplačno, še posebej pa bodo stimulirani za uspehe in prizadevanja pri delu. Po končanem šolanju se lahko zaposlijo pri rudniku lignita v Velenju, najbolj prizadevnim pa omogočijo tudi nadaljnje šolanje.

Priložnost je vsekakor lepa, za mnoge pa tudi edini izhod iz težavnega položaja.

DU

Tečaj prve pomoči za voznike motornih vozil v Ormožu

Avto-moto društvo Ormož in komisija za promet in varnost pri skupščini občine Ormož, sta pred nedavnim končala 10-urni tečaj prve pomoči za voznike motornih vozil. Tečaja se je udeležilo 14 voznikov motornih vozil, ki so si pridobili potrebno teoretično in praktično znanje. Tečaj je vodila Anica Geč, medicinska sestra iz Ormoža.

Upoštevajoč vedno večji porast prometa na naših cestah in s tem seveda tudi porast prometnih nesreč, je nujno, da bi moral vsak udeleženec v prometu vedeti vsaj najnujnejše o prvi pomoči, ki jo lahko nudi ponesrečencu v prometu. Tovrstni tečaji so seveda prvi koraki k temu.

J. S.

Izšla je druga številka »Pikapolonice«

V posebni osnovni šoli Slov. Bistrica že dalj časa uspešno deluje literarni krožek pod vodstvom mentorice Vide Lipovnik. Delo krožka lahko redno spremljajo tako njihovi starši kot tudi ostali občani, kar jim omogoča PIKAPOLONICA, stalno glasilo pionirskega odreda in mladincev posebne osnovne šole.

To je ena redkih podobnih šol v Sloveniji, ki se lahko ponaša z lastnim glasilom. Izdajajo ga ob vseh pomembnejših praznikih, ki jim je glasilo tudi posvečeno. Učenci so glasilo tudi slikovno bogato opremili. Prav v teh dneh je izšla že druga letošnja številka.

Viktor Horvat

Lavoslav Gregorec

(1839–1924)

Čeprav so starši Lavoslava Gregorèca imeli posestvo pri Rupertu v Slovenskih goricah, se je on v resnici rodil 17. decembra 1839 pri domačem vinogradu v današnjem Desterniku. Oče mu je dal nemško ime Leopold, ki pa si ga je poznejši slovenski poslanec in politik spremenil v Lavoslava. Majhen deček, sošolci so ga zbadali s komarjem, je hodil najprej v ptujsko osnovno šolo, nato pa v mariborsko gimnazijo. Kot velika večina takratnih podeželskih otrok se je odločil za duhovni stan. V nemško usmerjeni mariborski gimnaziji je dobil vzdevek »ein panslavistischer politischer Rabulist« — vseslovanski politični zvijačnik.

Kot duhovnik je služboval v Zrečah pri Konjicah, v Marenbergu ter v domači fari pri Rupertu v Slovenskih goricah. Kot doktor bogoslovja je bil nekaj časa profesor v mariborskem bogoslovju, nato župnik, dokler ga niso leta 1885 nasilno prestavili v Novo cerkev pri Celju. Njegovo delovanje je bilo namreč popolnoma posvečeno narodnopolitičnemu delu. 15 let je urejal Slovenskega gospodarja, mariborski časopis, in je moral zaradi protinemškega delovanja hoditi tedensko na zagovore, plačevati denarne kazni in bil je celo 42 dni zaprt, kar je v tem času za duhovnika nekaj nepojmljivega. Ko je leta 1882 obiskal Maribor cesar Franc Jožef, je Gregorec privabil v mesto ogromno podeželskega prebivalstva, ki je s svojimi »živio« prevpilo nemški »hoch«. Še bolj pa je bil cesar užaljen, ko mu je nemškutarski škof Stepischnegg, glavni Gregorečev nasprotnik, tožil slovenske duhovnike, češ da so narodni hujskači. Ko pa ga ti niso hoteli pozdraviti s »hoch«, je cesar baje naročil mariborskemu deželnemu namestniku Kübeku: »Slovence le tlačite!«

Kot je s te dogodbice videti, se ni ustrašil nobene oblasti. Še po prestavitvi v Novo cerkev se je zanimal za ožjo domovino, saj je bil 15 let poslanec v volilnem okraju Ljutomer — Ormož — Šmarje. V zvezi s tem je napisal poleg verskih molitvenikov tudi dve brošuri, od katerih je posebno zanimiva »Nemškutarija na Koroškem in Štajerskem z nemškim šulvereinom vred«. Ta objavljeni govor, govoril ga je 1888 v državnem zboru, je posebno zanimiv, zato citiram nekaj stavkov:

»Nam Slovanom je nemški šulverein čisto politično društvo in mislim, da je v Avstriji zelo nevarno. Dozdeva se nam, da je njegov namen: širiti pruski, nemško-narodni duh med avstrijskimi Nemci, utrditi ga in tako pripravljati duševno zasedenje nemških avstrijskih dežel.« ... »No, in ljubi li narod kaj višje, nego jezik svojih očetov? V materinščino zaklada narod bogastvo svojih nazorov, sporočil, zgodovine, vere, življenja v narodnem jeziku diše narodova duša, bije njegovo srce. Kdor komu jemlje njegov narodni jezik, ta se loti neumrljivega imetja, katero bi imelo zmiraj prehajati od očetov k sinovom in unukom.«

Urejal je tudi v slovenskem duhu pisan nemški časnik »Südsteierische Post«. Napadal je Hohenwartovo vlado zaradi avstrijske politike do Slovencev in zahteval leta 1887 na shodu v Ptuju zedinjeno Slovenijo.

Da so ga Slovenci cenili, kaže tudi njegova korespondenca, med drugim sta bila njegova dobra prijatelja Anton Aškerc in Simon Gregorčič. Zadnji mu je celo napisal ob rojstnem dnevu naslednje verze:

Brate, Tvoj primorski brat
Náte misli dositkràt
A za tvoj godóvni dán
Sprějmi moj pozdráv glasán
Živel Lavoslav Gregórec
Narodni naš prvobórec!

Sicer je Gregorčič naglašal jubilantov priimek napačno, pa vendar ta čestitka pomeni, da je pesnik z drugega konca Slovenije spoštoval svojega štajerskega rojaka.

Po svetovni vojni, umrl je 1924. leta, ni dosegel zasluženega priznanja, čeprav se je boril za zedinjenje južnih Slovanov. In krivico bi mu storili, če bi se ga ob 130-letnici rojstva ne spomnili. Vse preveč je pomemben za nastajanje naše zavedne slovenske preteklosti, da bi ga kar tako pozabili.*

* V študijski knjižnici na hodniku je poleg razstave dela Vlada Klemenčiča tudi vitrina, posvečena Lavoslavu Gregorcu. E. J.

ANSAMBEL VILIJA PETRIČA JE GOSTOVAL V PTUJU IN V ORMOŽU

Ansambel Vilija Petriča s pevcema Majdo Renko in Milanom Golobom je eden izmed naših številnih ansamblov narodno zabavne glasbe, ki so uspeli posneti tudi nekaj plošč.

Po uspeli turneji v Avstriji, Švici in Nemčiji so se minulo nedeljo ustavili tudi v Ptuju in v Ormožu. V ptujski kino dvorani so se nam predstavili ob 15. uri popoldne. Ljubitelji domačih viž, bila jih je skoraj polna dvorana, so bili v začetku nekoliko razočarani, ko je član njihovega ansambla vprašal publiko, če lahko izvajajo program tudi brez kitarista, ki ga kratkomalo ni bilo od nikoder. Manj zahtevna glasbena ušesa kitarista niso preveč pogrešala, vrzel pa je zamašil tudi humorist, ki nam je od časa do časa povedal tudi kakšen že precej stari vic, ki ima, kot pravimo, že precej dolgo brado. Kljub temu pa aplavzi niso izostali, zaslužila sta si jih predvsem pevca, ki ju lahko skupaj z ansamblom večkrat slišimo po radiu. Sicer pa je bilo nedeljsko popoldne, ki smo ga preživeli z ansamblom Vilija Petriča, kar prijetno. J. S.

Na Keblju vendarle nadaljujejo s poukom

Pred zaključkom redakcije današnje številke Tednika smo izvedeli, da na Keblju nadaljujejo s poukom, čeprav so starši »zagrozili«, da otrok zaradi dotrajanosti šolskega poslopja, ne bodo več pošiljali v šolo.

Kebeljska šola je oddelek osnovne šole Pohorskega bataljona v Oplotnici, minuli teden pa so prenehali s poukom predvsem zaradi gripe. Pozanimali smo se tudi pri predsedniku skupščine občine Slovenska Bistrica Miru Kolenku, kaj bodo storili, da bi problem vsaj za silo rešili. V prihodnjih dneh bo posebna komisija skupno z domačini poskušala najti najboljšo rešitev. Pregledali bodo tudi možnost, kako bi strope v šoli podprli in tako omogočili varen pouk.

-d

»NAŠI TRIJE ANGELI« TUDI V SLOVENSKI BISTRICI

Po dolgem sušnem obdobju so imeli Bistričani in okoličani minulo soboto spet priložnost ogleda predstav SNG iz Maribora. To pot so se mariborski gledališčniki predstavili z »Našimi tremi angeli« in z zadovoljstvom lahko napišemo, da je bila predstava dobro obiskana. Do gostovanja je prišlo potem, ko je DPD Svoboda pripravilo program celotnega dela, vanj pa so vključili tudi nekaj predstav poklicnih ustvarjalcev. Bističani si podobnih prireditev prav gotovo želé, saj vsi nimajo možnosti rednega obiskovanja gledališča v Mariboru. Čeprav so nekateri sobotno predstavo pričakovali v strahu, da ne bo obiskovalcev, je bila dvorana doma kulture polna. Razveseljivo je tudi, da je bilo med gledalci več mladih, ki so zagotovo občutili praznino v kulturnem življenju.

Sobotne obiskovalce je ponovno najbolj navdušil Arnold Tovornik z odlično kreacijo zapornika. Upamo lahko, da bo dvorana Doma kulture v letošnji sezoni še kdaj tako polna in da Bističani ne bodo ostajali prikrajšani za umetniška doživetja.

-d

red premiero A. Huxleya

Giocondin nasmeh (»Strup«)

Angleški romanopisec, eseist in dramatik A. Huxley, se je rodil 26. julija 1894 v Godelmingu. Izhaja iz znamenite angleške intelektualne družine. Sam je že v mladosti pokazal izrazit intelektualizem, ki ga je s skrbno izobrazbo v Etonu, Balliol-colegeu in Oxfordu še stopnjeval.

Svojo pisateljsko pot je začel kot novinar v uredništvu »Atenauema«, ki jo je nadaljeval kot gledališki kritik »Westminster Gazette«. Zelo veliko je potoval po Evropi in Ameriki. Bil je izredno plodovit pisatelj, saj je do svojih 60 let napisal skoraj 50 knjig. Kot pisatelj se je Huxley zelo zgodaj odrekel raznim konvencionalnim formalnim zakonom. V tem preziranju ustaljenih form kaže se samo mnogo drznosti, ampak tudi precej literarnega novatorstva. Že v prvih novelah in dramah se kaže bleščeča konverzacija, ki se prede med najraznovrstnejšimi ljudmi o najraznovrstnejših predmetih. Kasnejša dela kažejo jasno konstruirano arhitekturo in izrazit čut za formo. Po svoji osnovni umerjenosti je A. Huxley satirik nekje na sredi med duhovitim dovtipom in grenko satiro. Z ostrino je Huxley slikal moralni razkroj angleške visoke družbe, vendar je iz vseh njegovih del čutiti nek humanizem.

Huxley slovi po tem, da se izogiblje ustaljenih form in se rad oklepa naglih obratov, ki kot z lučjo tik pred koncem razsvetlijo in razjasnijo vso zgodbo.

Tudi v Giocondinem nasmehu (strupu) pride priznanje in za priznanjem Huttonova rešitev šele v zadnjih stavkih. Čeprav se razplet pripravlja skozi vse delo in kdor bi pozorno prisluhnil dialogu med Janet in Huttonom v začetku prvega dejanja, bi moral v Janetinem skoro trmoglavem vztrajaniu pri temi razgovora, ki se plete o tem, da bi se morala bolna Emily umakniti iz življenja, bi lahko odkril zločinca, preden se je zgodil zločin.

Značilno za Huxleyev dramaturški čut je, da Janetina vztrajnost v odklanjanju možnosti samomora, ki sledi iz njenega sovraštva do Huttona, pokoplje na koncu ... samo. V delu je glavno težišče dramatične borbe med dr. Libbardom in Janet, seveda čisto po Huxleyevsko premaknjeno na nekakšno časovno tekmo, ali bo dr. Libbardu uspelo pravočasno prisiliti Janet k priznanju in tem rešiti Huttona.

Velika vrednost drame je v bleščečih dialogih, dialogih, ki tečejo mestoma o prav vsakdanjih stvareh, a neusmiljeno razkrivajo misli besednikov na odru tudi tedaj, ko si nastopajoča oseba na vse kriplje prizadeva, da bi te misli skrila.

Huxley se v drami skuša povzpeti do moralne obsodbe razpadajoče zgornje angleške družbe. Vendar na Libbardov tekst: »... Imate prav! Zato je tako težko zanj. Zato bi bilo tako težko za vsakogar med nami. Živimo za steklom. Neugodno stran življenja sicer lahko gledamo, toda dotakne se nas ne. Nas varuje zid denarja in privilegijev. Ta zid je sicer prozoren, a močan. Čutimo se sigurne. Toda včasih se steklo zdrobi, tedaj se zgrozimo nad tem, kar je prodrlo do nas. Premagani smo. In vendar je še v naši moči, da se znajdemo. In čimprej se znajdemo, tem bolje je!«, kaže, da avtor verjame v neka trdnejša etična načela, saj nas o tem ponovno prepričajo Libbardove besede: »... Ne morem sprejeti, da se zgodi komurkoli krivica, kakor tudi ne morem sprejeti, da jo naredim jaz komu. In v obeh primerih moram storiti vse, da krivico popravim.«

Drama daje igralcem mnogo možnosti za karakterno oblikovanje posameznih vlog, še posebej velja to za Janet, te v svoji ženskosti razžaljene žene, ki odkriva nekatere psihološke finese, segajoče v globino ženske duše. Kljub nekaterim plehkim odrskim razpletom, je moč Huxleyevskega dialoga o moralni obsodbi pokvarjene visoke družbe tako velika, da si je dramo vredno ogledati. A. F.

Razstava del Vlada Klemenčiča

Kot smo že omenili ob nekrologu Vlada Klemenčića, je ptujska Študijska knjižnica pripravila razstavo pisanih del pokojnika. Ko smo si razstavo ogledali, smo bili presenečeni koliko je napisal. Kot knjigo je sicer res izdal samo »Iz starih in novih časov«, poljuden prikaz naše preteklosti, ki ni zanimiva samo za mlajše bralce, temveč jo tudi starejši z veseljem vzame v roke, saj se pogosto avtor dotika zgodovine Ptuja in njegove okolice. Vrsta Klemenčičevih socialnih delavskih pesmi s precejšnjo pesniško močjo je objavljenih v mladinskih Kresnicah, Našem rodu, Mladiki, koledarjih in drugje. Vmes pa zasledimo več pravljic in zgodb s Slovenskih goric, ki jih je bodisi sam napisal, bodisi priredil. Posebno je zanimiva črtica Prlekija. Po vojni je manj objavljal v ostalih listih, toliko bolj pa v Ptujskem tedniku oziroma pozneje v Tedniku. Zanimive so njegove zgodovinske črtice, izvlečki iz starih kronik, znal je prisluhniti govorici ljudi v narečju, grajal je napake kmečkih in mestnih ljudi, pisal o lepotah Ptuja in okolice, kritiziral malomaren odnos do kulturne dediščine, se boril za ohranitev in zaščito starih spomenikov, posebno je rad pisal o vinu in vinski trti ter običajih v zvezi s trgatvijo ali kurentovanjem in celo njegov zadnji članek letos septembra je bil posvečen 1900-letnici Ptuja. Večkrat je pisal o okupatorjevih nasiljih, o izgnancih v Srbiji, bil je tudi sam izseljen, in zbiral je podatke o vseh izseljenih s ptujskega področja. Na razstavi je tudi neobjavljen rokopis knjige »Za pravdo in svobodo«, to je na novo predelana izdaja »Iz starih in novih časov« z dodatkom o okupaciji in novi Jugoslaviji. Vse to in še marsikaj je objavljeno v ptujskem Tedniku in njegove črtice so tako različne, da se bo marsikdo od obiskovalcev ustavil ob njih.

Razstava je odprta vse dneve od 8. do 18. ure razen v soboto popoldne in v nedeljo vse do Novega leta. E. J.

Zmago Švajger: Namesto uvoda

Slovenske gorice, vi zeleni rodni gricki nenehno kličete v svoja nedra človeka, polnega ljubezni do zemlje in do ljudi na njej. Človeka, ki bi zapel o vas veliko pesem, napisal o vas resnično povest. Kličete nenehno človeka, ki bi z ljubeznivo roko naslikal vašo pravo podobo in jo postavil tja, kjer se tako rado govori o narodu, o lepoti vasi in o njenih težavah, tja, kjer še ne vedo, da ljudstvo teh koč že dolga leta prosi usmiljenja in pravice.

Takšen je vaš klic, takšna je vaša prošnja. In vaše hotenje po življenju?

Veliko je, in zdravo je povedano v vaši besedi. Le včasih, ko stopi med vas, bedne viničarje, noge velikega tujega gospoda, gospoda, ki vam nudi kruha, takrat spregovorite nerodno, skoro sramežljivo v njegovi besedi.

Le škoda, da malokdo prisluhne vaši govorici, še manj pa utripu vaših, od gospodarske stiske preplašenih src, ki se boje za te zelene gričke.

Ni čudno! Rodile ste pesnike, pa so pozabili na domačo govorico, rodile ste pisatelje, pa so rajši pisali o podobi širne domovine in o zgodovini tujih oblastnikov, na vaše gričke in na vašo šegavo govorico pa so pozabili. Rodile ste slikarje, pa so odšli k sosedom v velika mesta, vaše barve in vaše koče so preskromne za njihova platna.

Mnogi so vaš pozabili, mnogim ste bile le varna zibel mladosti ...

Tako si ostalo, slovenjegoriško ljudstvo, po večini prepuščeno samo sebi in svojim gričkom, tako je skoro nedotaknjena ostala tvoja ljudska duša v pesmi, v narodnih običajih in navadah, v vražah, v krepkih ljudskih pregovorih in v bogatem zakladu domače govorice.

Bivanje med temi gricki in korak med to ljudstvo, kadar dela in poje, kadar je v skrbeh in težavah, kadar je v vasi bolezen in prosi pomoči, privede človeka do čudovitega narodnega bogastva, ki živi še v njihovem vsakdanjem življenju. Privede ga do bogastva, ki bi se ga bal sprejeti na svoja ramena lakomnež, bogastva, pred katerega bi lahko poklekniIi narodni voditelji.

Čudovito je to narodno bogastvo!

Marsikateri izmed vas bi rekel, poglej, kako pisano kako lepo je njih življenje! — Poglej samo njihovo gostüvanje! Če bi ne videl prekanjenih starih vogelnikov, ki vodijo mlade ženine k nevestam, katere so jim izbrali starši radi grunta, pod katerega težo mora kloniti na vasi vsaka še tako velika ljubezen, bi bilo res tako. Presenečen bi bil nad opravljivostjo vaških žena v vsakokratnih nevestah. Zazijal bi nad nauki stare tete, ki jih daje za poročno vezilo nevesti, preden gre iz domače hiše pred oltar. Čudil bi se tudi temu, da se čuti vsa vas osramočena, če v njej v predpustu ni nobene neveste.

V predpustu bi lahko videl pri kmetu, kjer še sejejo lan, tudi prelje, ki poleg povesma predejo v svojih pesmih še nit vaške zgodovine.

V tem času bi lahko tudi videl, da se kurenti, rüse in pustni orači ne poslavljajo iz življenja vasi radi prosvete, njih pokopava vprašanje kruha, ki ga bo vse premalo ob prvi gorični kopi, ki se ponuja s sončnih gričev, v katere že diha pomlad.

V pozni pomladi bi slišal, kako pojejo fantje po težavnem delu v Florjanovi noči florjanovco. Slišal bi, kako še živi narodna pesem in njen napev, videl bi, kdaj in kdo še na vasi poje.

Ob slikovitih žegnanjih v poletju bi spoznal, zakaj so romanske cerkvice za kmečko mladino tako vabljive.

Ob žetvi bi videl, kako prodira stroj v vaško življenje in da s cepmi mlatijo le še pri hišah, kjer so doma siromaki in kjer imajo še slamnate strehe. Nekdaj bogati domlatki, kjer so se zbrali mlatci po žuljavih dneh k bogato obloženim mizam svojih gospodarjev, se iz leta v leto vedno bolj spreminjajo v lepo zgodbo srečnih časov.

Ce bi stopil v vasi med gospodinje, bi lahko videl, kakšno moč imajo nad kmeticami ciganke. Čudil bi se, da v tem stoletju kmetica trepetaje ponuja za staro ciganko skrivnostne reke, če krave nimajo mleka, če je zbolelo živinče, ali če je v hiši bolezen.

Nikoli bi ne verjel, da še hodi kmetič z boječim korakom mimo živinozdravnika s cekarjem v roki po zdravilo k púčki, ali k padarci za zdravljenje živine.

Tudi coprnice še živijo. Pa ne samo v ljudski domišljiji. Na Humu v kočici je živelo od prirode malo preveč nakaženo žensko bitje, da bi moglo s svojim zdravjem priti do kruha. Jela je na čuden način zdraviti in preganjati iz ljudi uroke. Ljudsko praznoverje je širilo njeno moč, glas ljudstva je napravil, da je postala priča ginljivih dogodkov ljudske nevednosti, zaostalosti in revščine vaškega človeka. Gledal bi in ne mogel bi verjeti, da je uboga kmečka mati res prinesla k »coprnici Humski« na smrt bolnega otroka z vročo prošnjo, da ji reši otroka urokov. Zgrozil bi se ob sliki, ko hodita v noči okoli koče, v kateri umira zapuščena »coprnica« Humska, dva od očeta župana postavljena moža čuvaja in z blagoslovljeno vodo škropita svet okoli koče, da bi ne mogel hudič do umirajoče reve.

Pravljica je postala kruta resnica dežele, kjer imamo univerzo, dežele, kjer se v mestih uči o lepotah podeželja ponosna mladina.

Naj v miru počiva Humska! Jesen prihaja! V gričih je spet življenje. Dobra trgatev obeta veselo martinovanje, ko gredo stari v vrh v kleti, madina pa se izživlja v veselju, ki se je moralo med letom umakniti skrbnim očem kmečkih staršev in njihovim stoletnim naukom, ki se neverjetno dobro ohranjeni presajajo iz roda v rod.

Vse to bi videli, zaprli bi oči, in si tiho, tiho priznali: tudi to je naše!

Slovenjegoriška vas pa še naprej kliče in vabi človeka, da bi odgrnil tajinstvenost nad prepletenim življenjem kmetov včeraj in danes, preden ga bo čas polegnil v mrak pozabljenja.

Tečaji prve pomoči v ormoški občini

Kot vsa leta nazaj se je tudi v letošnjem zimskem času začela v ormoški občini sezona najrazličnejših izobraževalnih tečajev. Tako imajo v teh dneh tečaje za prvo pomoč v Središču, na Kogu, pri Miklavžu, v Ivanjkovcih pri Svetinjah in pri Tomažu. Udeležba na tečajih je zelo razveseljiva. Tečajniki so poleg običajnih nasvetov za nudenje prve pomoči usposabljajo tudi za obveznike civilne zaščite.

Tečaje vodijo zdravstveni delavci. J. S.

DRAGO HASL

Ob 50 letnici slovenske glasbene šole v Ptuju

(Nadaljevanje in konec)

7. marca 1921: Koncert učiteljstva mestne glasbene šole ob prosti vstopnini v dijaškem domu. Nastopili so violinist Bogomil Gregora, čelist Kubiček (kot gost) in pianistki Ljudmila Zurynkova ter Olga Bejolova. Izvajali so skladbe Dvořaka, Smetane, Chopina in Poppera.

23. maja 1921: Koncert godalnega kvarteta Zika v dvorani društvenega doma.

3. decembra 1921: Večer Beethovnovih sonat — koncert učiteljstva mestne glasbene šole v šolski dvorani na Hrvatskem trgu.

13. januarja 1922: Koncert Claire Trost-Fiedler in Antona Trosta v dvorani glasbene šole na Hrvatskem trgu.

2. februarja 1922: Koncert violinista Jana Šlajsa, prof. ljubljanskega konservatorija, in pianistka Ruže Šlajs-Deyl iz Ljubljane.

6. maja 1922: Koncert v dvorani glasbene šole; sodelovali so ptujski oktet (Ivan Snoj in Drago Zupančič I. tenor; Milko Senčar in Ivo Jančič II. tenor; Aleksander Skaza in Ivan Forčesin I. bas; Pavle Radič in Valentin Kajnik II. bas), dr. Bela Stuhec, M. Voršič, B. Komarovski, V. Ondrička in člani glasbene šole prof. Gregora ter pianistki Olga Bejolova in Anka Stöhr (izvajali so pevske solistične in zborovske ter instrumentalne solistične skladbe).

Mestna uprava v Ptuju je imela precejšnje težave z vzdrževanjem glasbene šole. Iz ohranjenih računskih zaključkov se da posneti, da je izkazovala mestna glasbena šola vsako leto primanjkljaj. Lastni dohodki so se stekali le iz vpisnine in učnine, ki je bila prav skromna. Zato je mestna uprava večkrat zaprosila slovensko deželno vlado v Ljubljani za subvencijo. Poverjeništvo za uk in bogočastje je v ta namen naklonilo za glasbeno šolo nekaj podpore, s katero pa ni mogla kriti vsega primanjkljaja. Glasbena šola je sprejela naslednje subvencije: 8. marca 1920 — 5000 kron, 1. oktobra 1920 — 4000, 1. aprila 1921 — 11.000 kron in 17. maja 1922 — 1250 dinarjev (ali 5000 kron).

29. oktobra 1920 se je mestna uprava obrnila s prošnjo za podporo tudi na vse slovenske denarne zavode. Odzvalo se je le Hranilno in posojilno društvo v Ptuju, ki je 2. novembra 1920 darovalo 400 kron, vsi ostali denarni zavodi na Slovenskem pa so odklonili kakršnokoli podporo.

V času od 1. julija 1919 do 20. aprila 1921 je mestna uprava izkazovala za mestno glasbeno šolo naslednje obračune:

v letu 1919 (julij—december): dohodki 5474,46 kron, izdatki 9428,51 kron, primanjkljaj 3954,05 kron;

v letu 1920 (januar—december): dohodki 39.867,60 kron, izdatki 54.431,29 kron, primanjkljaj 14.563,69 kron;

v letu 1921 (januar—april): dohodki 41.290 kron, izdatki 42.468,68 kron primanjkljaj 1.178,68 kron. (Računski podatki za maj—december 1921 in podatki za januar—julij 1922 niso ohranjeni).

V tem historiatu mi ni bilo mogoče natančneje opisati učnega dela šole in njenega učnega uspeha, ker mi je manjkala vsakršna obširnejša dokumentacija. V ohranjenem gradivu sem dobil samo spisek vpisanih učencev v šolskem letu 1919/20. Vpisnice in redovalnice, učni načrti, podrobna razdelitev učencev po razredih, učiteljih in učnih prostorih ter podobno niso ohranjeni.

Pričujoči prispevek kljub svoji nepopolnosti, ki izhaja iz skromne arhivske dokumentacije, precej izpopolnjuje mojo Zgodovino glasbene šole v Ptuju, ki jo je leta 1959 izdal šolski odbor.

Ali res lahko svobodno izbiramo zakonskega tovariša?

Včasih so sklepali zakon starši. To je bila predvsem poroka iz družinskih in materialnih razlogov. Danes nihče ne dvomi o tem, da si mladi ljudje lahko svobodno izbirajo zakonskega tovariša. Toda ali je res tako?

Poglejmo drugo skrajnost. Za svobodno izbiro bi se morali partnerji dobro poznati, na ne samo drug drugega, temveč tudi samega sebe, predvsem to, kako se bodo spremenili. To pa je že drugo področje. Najbolje bi bilo, da bi o fantih in dekletih v Franciji, na Kitajskem ali kjerkoli drugod, naredili karoteko, ki bi si jo vsak lahko ogledal. Celo kulturni narodi so imeli poročne trge, podobne trgom za sužnje. Torej bi ne bilo slabo, če bi v državnem ali celo v svetovnem merilu organizirali tak trg. Medtem, ko čakamo na sejem fantov in deklet, pa si nekoliko oglejmo resnično stanje stvari.

Anketa narodnega inštituta za demografske raziskave v Franciji je pokazala, da je 60 odst. vprašanih parov pred poroko živelo v isti občini. 52 odst. se jih je poznalo že iz otroštva. Hodili so skupaj v šolo in opravljali ista dela. 66 odst. jih ima isto stopnjo izobrazbe. Opazili pa so, da vplivajo socialne in poklicne okoliščine predvsem na tiste z vrha in spodnjega sloja medtem ko se tisti iz srednjega sloja odločajo svobodno.

Sklep: Svobodna izbira zakonskega tovariša pri naši mladini sloni manj na tem, kaj je, in bolj na tem, kaj mu je družba zagotovila. Značaj družbene skupine se kaže tudi v množičnih gibanjih. Kadar se staro poruši, nova socialna na novo gradi. Z drugimi besedami, kadar se kaj poruši, se vse spremeni. Vzroki za take spremembe pogosto niso jasni niti tistim, ki jih zajemajo. Po prvi svetovni vojni, v kateri je milijon in pol Francozov izgubilo življenje, je veliko žena ostalo brez mož. Žene so brez usmiljenja lovile samce, vdovce, ločence in niso jim ušli niti tisti, ki zaradi svoje mladosti še niso bili v vojski. To je bil prvi velik korak k enakopravnosti spolov. Današnja dekleta so šle korak naprej. Druga svetovna vojna je v Franciji vzela veliko manj moških, kot prva, toda številni Francozi so bili v ujetništvu in v koncentracijskih taboriščih. Zaradi tega se niso mogli ženiti in imeti potomstva. Takoj, ko se je vojna končala, je bliskovito narasto število porok in rojstev.

Rezultat: 400.000 deklet, ki so se rodile po letu 1945 ima na voljo samo 300.000 fantov, ki so po svoji starosti idealni partnerji za njih. To je vzrok, zakaj je toliko parov enake starosti, v katerih je žena enakopravna z možem, pravzaprav nadrejena, ker dekleta prej dosežejo zrelost, kot fantje.

Razumljivo je, da tega sodobnega razvoja ne moremo pojasnjevati samo z vzroki, ki sem jih navedel. Hotel sem samo opozoriti na to, da morda vemo, zakaj se poročimo, a ne vemo, kako.

Naša pisma

Zapadel je sneg,
pobelil polje in breg.
otroci smo se snega veselili,
kot bi prvo nagrado dobili.

Sanke s podstrešja smo
privlekli,
toplo zimsko suknjo smo
oblekli,
še rokavice smo si natknili
in na šolo pozabili.

V gramozni jami zdaj je raj.
Vinko hiti gori,
Franc se pelje doli,
jaz zletim pa v kraj.

Ker sem nerodna,
me doleti nezgoda,
sošolke mimo na saneh letijo
in mene daleč za seboj
pustijo.

Alenka, tukaj ti pošiljam eno izmed mojih pesmic, ki jih imam polno beležnico. Po resnici ti povem,, da sem jo sama napisala, le moja mama mi je malo pomagala. Meni in mami se zdi zelo lepo in zato mislim, da bo tudi tebi ugajala. Morebiti jo boš natisnila v kotičku. Lepo te pozdravljam

Elizabeta Šimenko,
Nova vas

ALI JE BIL ZARES TEPEN?

Zima je naše veselje, ker se lahko sankamo, smučamo in kepamo.

Sošolec ima stare sanke, ki so že več let pri hiši. Prišel je k meni in me nagovoril, da sem se šel z njim sankat. Stekla sva proti gramozni jami. Komaj sva se začela sankati, so se sanke strle. Prijatelj se je začel jokati, ker s strtimi sankami ni upal domov. Počasi sem ga le spravil do doma, v hišo pa nisem upal iti. Tiho sem čakal na poti in prisluškoval, kaj bo. Čez nekaj časa se je zaslišalo glasno prijateljevo jokanje in kričanje njegove mame. Takrat se mi je zasmilil in stisnilo me je pri srcu, čeprav nisem bil nič kriv.

Še danes ne vem, ali je bil moj prijatelj takrat tepen ali ne, ker ga ne upam vprašati, sam mi pa tega ne pove.

Milan Munda, Bukovci

PASTIR ROBA

Nekoč v starih časih je v mali vasici živel pastirček Roba. Z materjo sta se komaj preživljala. Pasel je vse krave iz vasi, da sta dobila mleko in sir.

Kadar je zapiskal na piščalko, so se mu krave odzvale z mukanjem in prišle pod debeli hrast, da jih je odganjal v stajo.

Nekega dne se njegova piščalka ni oglasila. Utrujen je zaspal pod hrastom. Sanjalo se mu je, da se v blestečem vozu pelje nad oblaki. Ni se mogel ustaviti. Znašel se je v neznani deželi. Zagledal je sivolasega starčka z dolgo, do tal segajočo brado. Ogrnjen je bil v dragocen plašč, ves posut z dragulji.

»Pozdravljen v naši deželi! Živi po zakonu mojih očetov!« je rekel starček. Približali so se še otroci in njihove matere. Zaradi njihove blesteče lepote je izgubil spomin na dom.

Kristalnozelena bivališča so bila okrogle oblike, niso imela ne oken ne vrat, odpirala so se lebdeča v vsemirju.

Sredi čudežne lepote se je Roba spomnil na svojo mater ter prosil starčka, naj ga vrne domov. Starček je dvignil roko in dejal: »Ljubezen materina in ljubezen sinova je močnejša od moje moči, in tako bodi!«

Po teh besedah se je Roba prebudil pod hrastom. Občutil je mraz ter se hotel obleči. Namesto siromašne suknjice je opazil zraven sebe kožuhovinasto in z biseri posuto ogrinjalo. Ves zbegan je hitel v domačo vas. Zagledal je nove hiše, le njihova borna kočica je še stala ob robu gozda. Vaščani so ga začuđeno ogledovali, ker ga niso poznali. Tudi on jih ni poznal. Tedaj je pristopila stara ženica in pripovedovala, da je tukaj pred sto leti živel pastir Roba, ki je po pripovedovanju še starejših ljudi izginil in so vsi domnevali, da so ga požrli volkovi.

Ker je Roba poznal slehemi kotiček svoje borne bajtice in ves solzen poljubil rob materine postelje, so vaščani verjeli, da je pravi. Sprejeli so ga med sebe.

Roba je še mnogo let srečno žive, saj je imel čudežno ogrinjalo. Vaščani pa še danes ne vedo, kje je bil tako dolgo.

Alenka, če uganeš, kje je bil pastir Roba, ti obljubim še več mojih pravljic, pripovedk in črtic.

Borut Petrovič iz Ptuja

ELIZABETA — LIZIKA!

Če so v tvoji beležnici same take lepe pesmice potem jih kar pogumno pošiljaj! V kotičku bo zanje vedno dovolj prostora.

Današnjo pesmico sem večkrat zelo pazljivo prebrala in sem opazila, kako si povsem preprost dogodek preprosto povedala. Sneg, otroci, sanke, vožnja v gramozni jami, tvoja nezgoda in — smeh. Doživetje ti je vzbudilo misli in misli so ti prihigale tisoč iskric za pesmico.

No, — če ti je tvoja mama malo pomagala, kaj naj bi bilo to slabega, saj je tvoja mama.

Napiši še mnogo, mnogo pesmic!

MILAN!

Joj, ali je bil tvoj prijatelj zares tepen? Ali je njegova mama res dvignila roko nad njim? Stisnilo te je pri srcu. Kako pa je šele stisnilo njega in se mu kot neizbrisna krivica zarezalo na dno spo-

(Konec na 11. strani)

22. dec. – dan Jugoslovanske ljudske armade

Zapis o fantih v uniformah

Velikokrat jih srečujemo, v mestih, ob delu na polju, ko strumno korakajo novim nalogam nasproti, ali pa ob nedeljah, ko si nadenejo »pražnje« obleke in preplavijo mesto — fantje v sivo zelenkastih uniformah. Vsakdo izmed nas ima prijatelja med njimi. Vsak dan jih srečujemo in velikokrat lahko s ponosom porečemo: »To pa so naši fantje — vojaki.« O njihovih podvigih lahko poročamo v časnikih, televizijski ekrani pa nam jih še bolj resnično predstavijo. Koliko prirodnih nesreč je bilo v nekaj letih? Ob vsaki pa smo lahko prebirali: »Prvi so priskočili na pomoč pripadniki JLA ...« Torej, kdo so ti fantje, ki so vedno pripravljeni?

Praznik naše armade se vse hitreje bliža, odločil sem se obiskati te fante in napisati nekaj, kar bi jih predstavilo, opisati njihove vsakodnevne doživljaje, opisati del tistega življenja, ki so si ga ustvarili ob izpolnjevanju nalog.

V vojašnici podpolkovnika Vladislava Pavloviča v Slovenski Bistrici sem dobil zares prijetne sogovornike. Zapis bo pripovedoval o utrinkih iz življenja peterice, ki so sodelovali v razgovoru in mi predstavili svoje delo in načrte za dni, ko so se znašli v popolnoma drugačnem okolju. Pripovedovali bodo o svojih novih prijateljih in njihovem delu, poskušali nam bodo prikazati tisto

Sogovorniki: Dušan, Svetozar, Rakib, Siniša in Janez pri svojem »elementu«.

stran, s katero jih poznamo bolj malo.

Dušan Bajc — ing. fizike, doma iz Ljubljane (vojaški rok služi »že« 108 dni). »Ko sem zapuščal zamegleno Ljubljano in se napotil proti obsijani Štajerski, si zares nisem mogel predstavljati, kaj vse bom doživel. Za nekaj časa sem se poslovil od prijateljev, pa niti ni bilo tako hudo. Veste, malce teže se je bilo posloviti od košarke, ki mi v športu pomeni vse. Pred prihodom v vojsko sem bil dolga leta član ljubljanske Ilirije in sem v njenih vrstah doživel mnogo veselih trenutkov. Ob prihodu v kasarno »Pohorskega bataljona« v Slovenski Bistrici, sem se kaj kmalu pričel zanimati, kako bo kaj s športnim življenjem. Kar razveselil sem se, ko sem izvedel, da imajo bistriški košarkarji telovadnico in so tako preskrbljeni za zimski čas. Kaj hitro smo se seznanili. Potem sem dal pobudo, da bi tudi v kasarni ustanovili košarkarsko sekcijo, uspeh pa ni izostal. Naš komandant in starešine so za naše želje našli veliko razumevanje. Z Bističani smo se že nekajkrat pomerili in reči moram, da nam »gre« kar dobro. Kar naenkrat imamo veliko skupnih interesov. V vrsti bistriškega Partizana so sami mladi in neizkušeni igralci. Kmalu bodo pričeli tekmovati v zimski ligi in če bo šlo vse po sreči, bomo pripravili kombinirano moštvo, ki bo trd nasprotnik renomiranim ekipam. Oboji pa bodo imeli veliko koristi. Pa ne mislite, da igramo samo košarko. Govorim o prostem času, seveda.

V okviru vojaške univerze pripravimo enkrat mesečno najrazličnejša predavanja, od atomistike pa do glasbe. Reči moram, da z njimi lepo uspevamo. V uniformah se najdemo pač ljudje najrazličnejših poklicev in prav zanimivo je, ko seznanjamo drug drugega o svojem področju ..«

Svetozar Kačanski, predmetni učitelj iz Srbobrana pri Novem Sadu, (še 244 dni).

»Vživeti se v novo okolje, zame ni velik problem. V šoli imam pač opravka z učenci, ki jih učim likovne vzgoje. Malce se je sedaj res spremenilo, toda učence sem zamenjal z dobrimi tovariši in čas hitro mineva. Vsakdo prinese s sabo vsaj nekaj želja in ambicij. Seveda sem se tudi tu odločil za svojo »stroko«. V kasarni imamo skupino likovnikov in vsak izmed nas poskuša drugače upodobiti doganjanja, ki jih zaznava. V Slovensko Bistrico sem prišel v času, ki umetniku daje skoraj največ. Hitro sem se navdušil nad pokrajino, ki nudi vse prelesti. V naši skupini je nekaj takih, ki so se z risanjem ukvarjali že prej, nekatere pa smo v svojo sredo pritegnili mi. Kaj hitro smo našli povezavo z domačini, ki so prijazni, najbolj pa sodelujemo z mladimi. Načrtov je veliko in potrudili se bomo, da bodo izpeljani. V začetku smo imeli težave s priborom, no pa se počasi le izboljšuje. Obljubili so nam, da bomo dobili vse, kar je potrebno za naše delo. Potem bo veliko lažje ...

Ne bi preveč poudarjal, da smo »udarna« sila, kadar je potrebno pripraviti lepake in najrazličnejše dekoracije. Takrat topove zamenjamo za čopiče in barve. V načrtu imamo predstavo v domu JLA, na kateri bi Bističanom prikazali sadove našega dela, radi bi jim pokazali, kako smo videli njihovo (sedaj tudi naše) mesto.

Seveda pa ne smem pozabiti tudi na orkester, ki so ga sestavili naši fantje in je že nekajkrat zabaval goste na plesih v domu JLA. Veliko stvari počnemo v prostem času, pa naj o njih spregovorijo še drugi ...«

Rakib Rameti, poljedelec iz Rašče pri Skopju, (med vojaki je preživel »šele« 105 dni.

»Poseben dogodek zame je predstavljalo potovanje na sever domovine. Prej nisem imel priložnosti, sedaj pa bom z zadovoljstvom lahko dejal, da sem videl in prepotoval vso našo zemljo. Ob prihodu je bil največji problem jezik. Počasi gre na bolje in upam, da se bom do odhoda še veliko naučil.

Večino prostega časa preživim ob poslušanju narodne glasbe, ob zvokih s plošč tudi pogostokrat zapojem. Najbolj pa bom zadovoljen takrat, ko bom lahko zapel pred večjim številom tovarišev. Prijetno sem bil tudi presenečen, ko sem ugotovil, da bom lahko vsak dan spremljal dogodke rodnega kraja, saj dobivamo Rilindijo, ki mi prinaša veliko veselja. Povedati moram nekaj pohvalnega na račun naših kuharjev, ki so zares pravi mojstri svojega poklica, pa najsi pripravljajo obroke v kasarni ali pa takrat, ko smo na terenskih urjenjih. Menda ga ni med nami, ki ne bi pomislil na čas, ko se bomo poslovili. Potem bom lahko doma pripovedoval o krajih, ki bodo mnogim še vedno nedosegljivi. Prinesel jim bom košček življenja s severne meje, v svojih spominih pa bom ohranil nepozabna doživetja.«

Siniša Smilkovič, učitelj iz Donjega Ljubeša pri Aleksincu (še 148 dni). »Kot vsi drugi imam tudi jaz svojo »zaposlitev«. Sem vodja knjižnice in moram reči kar v začetku, da mi je to delo izredno všeč, in da ga z zadovoljstvom opravljam. V knjižnici imamo okoli 4500 knjig. Odprta je vsako popoldne, tovariši pa jo obiskujejo kar pogosto. Redno zahaja v prostore klub vsaj 150 čitalcev, žal pa velikokrat ne morem ustreči vsem. Kljub velikemu številu knjig je povpraševanje vedno večje. Večina najraje sega po delih domačih in tujih avtorjih leposlovja, priznati pa moram, da imamo teh knjig le premalo. Izmed pisateljev je najbolj priljubljen Emil Zola, njegovo delo Človek — zver pa najbolj brana knjiga. Prijatelji velikokrat tudi svetujejo, da bi nabavili več leposlovnih knjig tujih avtorjev, pa kaj, ko je želja toliko. Letno knjižnico obogatimo s približno 700 knjigami in če ne bodo zadovoljni vojaki sedanje generacije, potem bodo toliko bolj tisti, ki bodo prišli za nami.

Vsak dan dobimo tudi mnogo časnikov in revij, med katerimi najbolj prebirajo Rilindijo, Delo, Politiko in Front. Zadovoljni so lahko tudi tisti, ki prebirajo madžarsko, saj imamo naročen Magyar Szó.

Sedaj, ob zimskih popoldnevih in večerih, mnogi presede ob televizorjih precej časa. S posebnim zadovoljstvom pa lahko povem, da ima televizor vsaka enota in da lahko spremljamo program slovenskega in srbskohrvatskega jezikovnega področja.

Prav je, da omenim tudi sodelovanje nekaterih z bistriškimi mladinci ob najrazličnejših proslavah. Ob dnevu republike so nastopili s skupnim recitalom, naš pevski zbor pa je zapel nekaj pesmi. Dolgčas nam zagotovo ni. Vsakdo izmed nas si poišče takšno zabavo, ki si jo želi in vsi smo zadovoljni ...«

Janez Titan, kmetijski tehnik, doma iz Kroga v Prekmurju (samo e 150 dni). »Ne da bi se hvalil, moram povedati, da sem eden izmed tistih, ki ga pozna vsa kasarna. Moje delo je namreč v razglasni postaji, tako, da to seveda ni nič kaj čudno. V začetku sem bil malce nezaupljiv do dela. Okusov je veliko, ustreči pa je potrebno vsem. Nikomur pa ni vseeno, kakšno glasbo bo poslušal prek zvočnika. Poprečni okus se je kaj hitro izoblikoval, največkrat pa seveda zavrtim plošče z narodnimi melodijami. V arhivu je več kot 200 plošč, precej-krat pa si pomagam tudi z radijskimi valovi. Ob delu v razglasni postaji vodim še šahovsko sekcijo, ki združuje skoraj 50 stalnih članov. Saj poznate tisto sterijo, da se vsak pri vojakih vsaj šah nauči igrati. Nekajkrat pa smo pomerili moči tudi s člani bistriškega šahovskega društva.

Z domačini imamo dobre odnose prav v vseh zvrsteh, velika zahvala pa gre tudi našim starešinam, ki nam sodelovanje vedno omogočajo ...«

Takšna je torej zgodba o fantih v sivozelenkastih uniformah. Samo pet zgodb, vendar lahko ugotovimo, kako bogato je njihovo življenje. Fantje, ki so priskočili na pomoč brez obotavljanja, ko je zajel plamen domačije vaščanov na Pohorju, tudi podoba tistih, ki so prvi dali košček kruha in kozarec vode ponesrečencem v Bosanski krajini in kdo ve, kje še vse. Prijateljski stisk roke je premalo, da bi se jim zahvalil za vse tisto, kar dajejo naši družbi.

Komandant vojašnice podpolkovnik Vladislav Pavlovič pri obhodu čet.

Ob koncu zapisa pa naj se zahvalim komandantu kasarne tovarišu podpolkovniku Vladislavu Pavloviču, majorju Stojadinu Andželkoviču, ki sta omogočila, da bo širši krog bralcev spoznal čuvarje miru tudi z druge strani, in seveda Dušanu, Svetozarju, Rakibu, Siniši in Janezu, katerih pripoved sem zabeležil ob njihovem in našem prazniku.

Reportažo pripravil:
D. Utenkar

Naša pisma

(Nadaljevanje z 10. strani)

mina. Žal, tudi to se dogaja.

Dogodek si preprosto in prizadeto opisal. Še se oglasi!

BORUT!

Danes se nam predstavljaš kot pravljičar. Imenitno. Oprosti, če te vprašam, čemu si dal tvojemu pastirčku ime Roba in ne po domače Frančk. Mirko ...? Kaj ti je navdihnilo to pravljico? Ali si bral Trdinove Bajke in povesti o Gorjancih?

Upam, da sem prav uganila, kajti zdi se mi, da je bil tvoj pastirček v deveti dežeti v deželi pravljic in sanj. No, — sedaj spet tvoja obljuba dela dolg.

Liziko, Milana in Boruta prisrčno pozdravljam

ALENKA

PRIZNANJA PTUJSKIM ŠPORTNIM DELAVCEM

Ob zaključku letošnjega jubilejnega leta, ko slavi Ptuj svojo 1900-letnico, je občinska zveza za telesno kulturo Ptuj na svečani seji podelila priznanja aktivnim športnim in telesnovzgojnim delavcem za njihovo nesebično in požrtvovalno delo pri vzgoji mladine.

Spominske plakete in priznanja so prejeli kot priznanje za vloženi trud in prostovoljno delo pripomogli k doseženim uspehom in pri gradnji športnih objektov v občini.

Podeljene so bile zlate plakete za 20 in večletno delo, ki jih je prejelo 30 nagrajencev, srebrne za 15-letno delo je prejelo 25 članov; bronaste pa 16 članov. Zbrane na tej svečanosti v Narodnem domu je pozdravil predsednik ObZTK Jože Štrafela, ki je v kratkem orisal razvojno pot telesne vzgoje skozi preteklo obdobje v Ptuju in njegovi okolici.

Zlate plakete so prejeli:

Stevan Ećedin, Part. Ptuj; Slavo Komac, Part. Ptuj; Viktor Hodnik, ŠD Drava; Herbert Pirš, Partizan, Ptuj; Mijo Drobina, Partizan, Ptuj; Edo Rudolf, šah; Ludvik Sološi, kegljanje; Herbert Zorec, strelstvo; Lipe Izlakar, Partizan, Ptuj; Franc Hojnik, strelstvo; Rajko Pavalec, NK Drava; Jože Sotlar, NK Drava; Marjan Berlič, ŠD Drava; Adi Šarman, RK Drava; Anton Čuš, Partizan, Dornava; Karl Vobner, ObZTK; Jože Šiker, kegljanje; ing. Jože Operčkal, Partizan, Kidričevo; Herman Seka, strelstvo; Alojz Koželj, strelstvo; Gvido Čepin, Partizan, Markovci; Franc Simonič, Partizan, Markovci; Franc Kolarič, Partizan, Markovci; Anton Kurilič, NK Aluminij; Albin Pišek, RK Drava; Janez Horvat, Partizan, Markovci; Milan Zupanc, RK Drava; Janez Podkrajšek, šah; Janko Bohak, šah; Jože Štrafela, Partizan, Ptuj.

Srebrne plakete so prejeli:

Mihajlo Mašanovič, strelstvo; Ivan Emeršič, NK Drava; Vlado Meško, strelstvo; Anton Purg, ObZTK; Franc Lončarič, NK Aluminij; Stane Kanduč, ObZTK; Stane Benčič, ObZTK; Vlado Štumberger, strelstvo; Alojz Solina, Partizan, Markovci; Roman Ladinek, Partizan, Cirkulane; Dušan Rankovič, JLA; Maks Jabločnik, Partizan, Kidričevo; Ivan Voda, judo; Konrad Kramberger, strelstvo; Štefan Skok, strelstvo; Janko Fras, NK Drava; Ivan Rataje, strelstvo; Štefan Laura, strelstvo; Ignac Rašl, strelstvo; Franc Plohl, ObZTK; Milan Rosić, RK Drava; Konrad Bezjak, Partizan, Markovci; Said Musić, NK Drava; Ciril Kovač, NK Drava; Andrej Gorše, Partizan, Kidričevo.

Bronaste plakete so prejeli:

Matevž Dominc, strelstvo; Ivan Rogelj, kegljanje; Ožbald Vidovič, strelstvo; Franc Štrucl, strelstvo; Ivan Soko, Partizan, Videm; Alojz Šegula, kegljanje; Janko Reš, strelstvo; Hedvika Kreutz ObZTK; Srečko Pavlin, strelstvo; Ing. Milan Vogrinec, strelstvo; Zvonko Weis, judo; Jože Perko, strelstvo; Oto Mesarič, Partizan, Ptuj; Franc Kodrič, Partizan, Markovci; Silva Cestnik, Partizan, Cirkulane; Stanko Skok, Partizan, Videm.

Podeljena so bila tudi priznanja garniziji JLA Ptuj za uspešno sodelovanje, Občinskemu sindikalnemu svetu Ptuj za sodelovanje in širjenje telesne vzgoje v delovnih kolektivih ter za organizacijo delavsko športnih iger in kolektivu Radia Ptuj za sodelovanje pri obveščanju občanov v svojih oddajah o športnih dogodkih v občini Ptuj. S skromnim darilom je ob tej priložnosti ObZTK nagradila najstarejšega še aktivnega vaditelja Stevana Ećedina, roj. leta 1900 za njegovo nesebično in požrtvovalno dolgoletno delo.

S podelitvijo priznanj in plaket je ObZTK Ptuj dala zaslužena priznanja vsem trenerjem, vaditeljem, predsednikom in funkcionarjem, ki leta in leta delajo na področju športne in telesnovzgojne dejavnosti na osnovi popolnega amaterizma, iz ljubezni in skrbi za vzgojo naše mladine.

anc

PRANJE IN LIKANJE UMETNIH TKANIN

Največja težava pri pranju umetnih tkanin je pravzaprav v tem, da pod vplivom toplote spreminjajo obliko. Bombažno ali laneno blago celo pri kuhanju v lugu ne spremeni oblike. Volne, svile in blaga iz umetnih vlaken ne smemo prati v vroči vodi, kaj šele kuhati. Bombažno ali laneno blago lahko likamo pri 200 ali 220 stopinj Celzija. Če pa blago iz umetnih vlaken kuhamo ali likamo s prevročim likalnikom, ga popolnoma uničimo. Na to ne vpliva nobeno pralno sredstvo. Tudi če peremo blago v čisti ali prevroči vodi, mu bo to enako škodovalo, kot če smo dodali vodi kakšno pralno sredstvo. Pri likanju s prevročim likalnikom se blago stopi. Stopljena snov se prilepi na likalnik in ga težko očistimo. Toplota likalnika mora biti torej precej nižja kot za bombažno blago. Priporočljivo je likati tako blago z vlažno krpo. Pri izparevanju vlage se gube hitreje zravnajo in tkanino ohranimo.

Blago iz umetnih vlaken se zmečka pri vročem pranju, hkrati pa se začne tudi krčiti. Gube, ki so nastale pri 50 stopinj Celzija, z likanjem še brez težav zgladimo, že skrčeno blago pa se ne da več raztegniti na prejšnjo velikost. Če blago stalno peremo v prevroči vodi, porumeni.

Razen temperature pa je važno pri pranju tudi to, da blaga ne peremo preveč stisnjenega. Če je vode dovolj, se blago ne zmečka. Še posebej velja to pri pranju zaves.

Pri izpiranju blaga ne ožemamo. Tkanino obesimo neožeto, voda se odteče, in z likanjem imamo dosti manj dela ali pa likanje sploh ni potrebno. Tkanino obesimo takoj, ko je oprana. Tudi dolgo ležanje vlažnega perila ni priporočljivo, ker se zelo hitro suši in se gube na perilu prisušijo.

Če imamo pralni stroj, lahko tudi v njem peremo blago iz umetnih vlaken. Paziti moramo le na težo. Ker je blago iz umetnih vlaken, dosti lažje od bombažnega, ne smemo v pralni stroj, ki opere na primer 5 kg perila, res dati toliko perila iz umetnih vlaken. Vložimo jih le eno četrtino dopustne teže. V nasprotnem primeru se blago preveč zmečka ali celo strga.

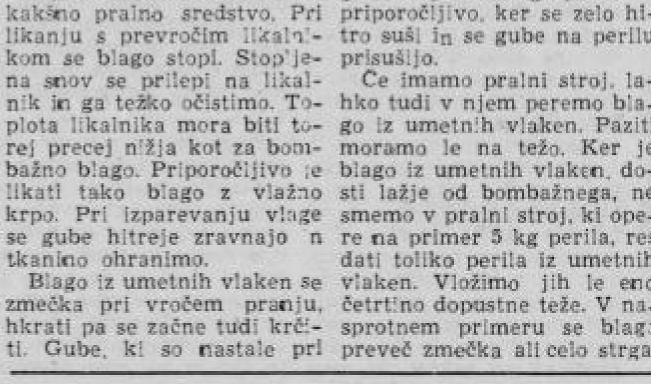

Vsakozimska podoba ptujskih ulic: kupi snega in oteżkočen promet

Za kratek čas

Mnoge stvari počnemo ljudje, da bi potešili nemirni duh. Naši hobiji so zares raznovrstni, velikokrat pa nas obidejo prav nenavadne ideje. Namenil sem se pisati o nevsakdanjem dogodku.

Precej časa je že minilo, ko

Combi v varnem objemu

mi je prišlo na uho, da imata zakonca Pirnat iz Slovenske Bistrice ljubko opico. Sprva sem pomislil, da je to spet ena izmed šal prijateljev, pa sem se kaj kmalu prepričal, da je res. Napotil sem se po Partizanski cesti in nenadoma zagledal izza okenskega stekla tisto opico, o kateri so mi govorili.

Nekajkrat sem potrkal po oknu, opica pa ni bila nič kaj navdušena nad mojim početjem. Z nasmejanim obrazom sem odkorakal naprej.

Dolgo časa za tem pa me je prešinila misel, da bi o vsem tem kaj napisal. Obiskal sem Pirnatove in pogovor se je kaj hitro razpletel.

In potem sem izvedel, da je opici, ki ni bila med pogovorom nič kaj spoštljiva, ime Combi in da je to ime prinesla že s seboj. Hoteli so jo preimenovati, pa ni in ni šlo. Combi je pripotoval od daleč. Njegova domovina je južna Afrika, spada pa v rod zelenih grintarjev. In če pomislimo, da sta Pirnatova odštela zanjo sto tisočakov, zabave pa je veliko, potem to ni niti tako drago. Najbolj pa me je seveda zanimalo, kako jima je sploh prišlo na misel, da bi v hišo pripeljala opico. Seveda se za take stvari prej navdušijo moški, tako je bilo tudi to pot. Najbolj važno je, da imaš nekaj posebnega, nekaj takega, česar nimajo drugi.

Pa je v začetku kazalo, da Combiju v Slovenski Bistrici ne prija preveč. Bil je razposajen in celo napadalen. Za vsako stvar je potreben čas. In tudi Combi se je navadil. Če vam povem, da jé vse kar mu dajo, morda še verjeli ne boste. Toda sam sem videl. Ena stvar pa je le, ki je ne mara. Nikakor se noče sprijazniti in pričeti jesti svinjsko meso. Seveda to ni tako hudo. Ko sem se pogovarjal s Pirnatovima, nikakor ni hotel razumeti, da gre za ekskluzivno reportažo ... da bi se moral temu primer... no tudi obnašati. Pa le ... vedno tako razposajen, k... želim povedati. Včasih je ... lo priden in takrat se imen... no ljubkuje. No, še nekajkr... sva si »skočila v lase«, p... sebno rad pa bi se razum... z njim takrat, ko sem ho... narediti nekaj posnetkov. Z... sodelovanje ni hotel pokaz... zanimanja, zato pa je vel... bolj pridno pospravljal ke... se, ki jih je jemal kot za ... lo. Bolj se je moj obisk b... žal h koncu, bolj sem bil pr... pričan, da je Combi počel v... to le zaradi tega, ker ga ... prihodu nisem pogostil v... z eno banano. In priznati m... rate, da se je upravičeno ... zil.

Pirnatova sta že dolga le... ljubitelja živali. Ob Combi... imata tudi psičko Rino. ... predstavlja pravega bojne... tovariša, kadar je treba v h... šo uvesti nered. Med Combi... jem in Rino se razpletajo pr... ve ljubezenske roman... kljub temu pa je Combi t... den v svojih sklepih. Kad... ima kakšno stvar v roki, ... največji skopuh, ki si ga m... rete zamisliti. Vsakdo pa ... ima svoje stvari najraje.

Ob slovesu mi je Combi ... lepo »salutiral« in zdelo s... mi je, da je hotel še nek... povedati povrhu.

Tistim pa, ki ste se ob te... pisanju navdušili nad sorod... nim rodom, povem, da b... ste potrebovali veliko žele... nih živcev, če nameravate ... svoj dom sprejeti novega čla... na. Zabave prav gotovo n... bi primanjkovalo in vred... je premisliti ...

du

TP ZARJA TUDI NA OBMOČJU OBČINE LUDBREG

Trgovsko podjetje »Zarja« i... Ormoža si je v začetku te... meseca z otvoritvijo nove pro... dajalne v Petru utrlo pot tu... v občino Ludbreg na Hrva... skem. To je že četrta občina, ... kateri širi Zarja svojo trgovsk... mrežo. V začetku prihodnje... leta nameravajo v tej obči... odpreti še najmanj pet novi... prodajaln. Analiza, ki jo je i... delalo vodstvo podjetja, je nam... reč pokazala, da je to območ... za razvoj trgovske dejavnost... razmeroma zanimivo, še pose... bej zaradi ugodne kupne mo... prebivalstva, ki se bavi prete... no s proizvodnjo semensk... blaga v kooperaciji.

S tem se je radius trgovsk... mreže trgovskega podjetja Zar... povečal celo prek 50km od Or... moža, kar sicer povzroča n... katere komunikativne težav... vendar pa te niso takšne nar... ve, da Zarjina ekspanzija ne ... bila uspešna tudi v bodoče. J. ...

V poslovalnicah trgovskega podjetja IZBIRA, Ptuj, Zarja, Srbski trg 8, Mavrica, Lackova 3 in Perilo, Krempljeva 4, velika izbira moških srajc, kravat in ženskega perila.

›moč, ki veliko pomeni in mnogo pove

nvalidski voziček za /iktorja Guština

Viktorjeve zgodbe, ki smo m jo posredovali v eni ized naših zadnjih številk dnika, prav gotovo še nis pozabili. Takrat smo se posebej zato, ker sta se obdarovala dva invalida.

V četrtek popoldne sem obiskal Marijo Pajenk, ki dela v ptujski bolnišnici na nje-

ilko in Marija Pajenk s hčerko Sonjo.

ečali z njim v borni hišici, er je namesto poda nabita vica in kjer so stene obene s koruznico, da ne bi il mraz v revščino...

Njegova zgodba, ki sem m jo takrat napisal, je nate la na velik odmev in tu humano razumevanje. Že kaj dni zatem smo prejeli nj tranzistor in 10.000 S din. O tem smo že obširno poečali.) V prvih dneh decemra pa je dobil Viktor podbo tudi za invalidski voček, ki ga je zanj daroval ario Krstulovič iz Splita, Žrtve fašizma 78.

In kako so zvedeli za Vikrja tudi Splitčani? Marija ajenk iz Gregorčičevega evoreda 7, v Ptuju je prerala Viktorjevo trnjevo ladost v našem listu. Iz ednika je izrezala stran, na teri je bila objavljena njeva zgodba in jo poslala iluriranemu tedniku »Arena« s prošnjo, da priobčijo izk iz naše zgodbe ter Vikrjevo sliko. Njena želja in ošnja je bila uslišana. V Areni«, ki je izšla 5. decemra smo lahko poleg sestavka Viktorjeve fotografije ečitali tudi pismo Maria stuloviča, ki je ponudil oj invalidski voziček nekou, ki ga je potreben. Kot e v svojem pismu, ima tu on paralizirane noge, venr ga je poleg nesreče dole a tudi sreča in je invalidl voziček zamenjal z avtom. Torej prošnja, ki jo je naala v Viktorjevem imenu arija Pajenk in ponudba, jo je poslal Mario Krstuvič, sta se srečali in Viktor ištjn iz Starega grada pri kolah bo v bližnjih dneh jel invalidski voziček. Za lepo novoletno darilo, še to zgodbo s sliko vred brez pomisleka poslala »Areni«, ki ima stalno solidarne akcije. Kot vidite, sem uspela, in tega sem zelo vesela. Možu sem povedala šele takrat, ko je bilo pismo že objavljeno v Areni. Tudi on je bil vesel.«

V času najinega pogovora se je vrnil domov tudi mož Vili, ki je zaposlen v ptujski pekarni. Že ob prvem srečanju z njima sem dobil vtis, da sta Marija in Vilko srečna mladoporočenca. To sta mi potrdila tudi sama.

»Kako sva se spoznala?« je smeje ponovila Marija. »Veste, jaz sem ‚medžimurska Slovenka'. Z Vilijem sva se spoznala v vlaku na relaciji Čakovec — Macinec. On se je peljal od vojakov na dopust, jaz pa sem se takrat še vozila v šolo. Bil je vojak in jaz dijakinja. Srečala sva se s pogledi... Uniforma me ni motila. To je bilo leta 1963. Začela se je pisemska ljubezen in leta 1965 sva se poročila. In danes sva srečna...« Ta zadnji stavek sta mi potrdila oba hkrati.

Ko sem zapuščal njuno prijetno družinsko toplino, me je mala Sonjica povlekla za rokav in mi dejala: »Stiček, se glema smučat?« Seveda za smučanje ni bilo časa, vendar pa sem se ob odhodu Mariji v Viktorjevem imenu zahvalil za sodelovanje pri naši humani akciji. Hvala tudi dobrotniku Mariju Krstuloviču iz Splita.

J. Slodnjak

nem stanovanju v Gregorčičevem drevoredu. Zmotil sem jo pri pospravljanju stanovanja in kuhanju kosila. Pri delu ji je pomagala tudi mala in navihana hčerka Sonja, ki mi je takoj ob prihodu pokazala nove smuči, ki sta ji jih dan poprej kupila mamica in očka. Marija mi je začela pripovedovati:

— »Z možem redno kupujeva in seveda tudi berema najrazličnejše časnike in revije. Ko sem v Tedniku prebrala Viktorjevo usodo, ki ga je priklenila na posteljo, sem

Kako sem si izbiral ženo

Po petdesetih letih samskega življenja sem se naveličal samote, pa sem sklenil, da si poiščem ženo. K temu mojemu sklepu je največ pripomoglo dejstvo, da sem v zadnjem času pogosto prebiral vabljive ženitovanjske ponudbe, med drugim tudi tole:

»Posredniška pisarna »Ljubezen« je že mnogim osamljenim ljudem pomagala, da so si spletli zakonsko gnezdece! Nikar ne odlašajte! Oglasite se pri nas in našli vam bomo najidealnejšega življenjskega partnerja!«

Pisarna je bila v mestnem središču. Vrata mi je odprl pobič, oblečen v sinjemodro uniformo, okrašeno s svetlikajočimi se gumbi v obliki srca. Za pisalno mizo je sedelo elegantno dekle, ki me je pozdravilo z zapeljivim nasmehom in me mimogrede »olajšalo« za 20 frankov.

»Zdaj pa,« je zagostela, »se potrudite v sosednjo sobo. Na notranji strani vrat visi pravilnik, po katerem se morate ravnati. Vaša bodočnost je odslej v vaših rokah«

Zahvalil sem se in se napotil v sosednjo sobo. Na nasprotni strani sobe je bilo še dvoje vrat. Na enih je visel napis: »Žena za vse življenje«, na drugih pa: »Mož do groba«.

Seveda sem vstopil skozi vrata, na katerih je pisalo »Žena za vse življenje«. In spet sem se znašel pred steno z dvoje vrat. Na desnih je visel napis: »Blondinke« na levih pa »Crnolaske«.

Priznati moram, da so mi blondinke že od nekdaj bolj ugajale. Zato sem vstopil skozi desna vrata. In glej... Izbiranja še vedno ni bilo konec. Na levih vratih je visel napis: »Mlada očarljiva dekleta«, na desnih pa: »Izkušene zrele ženske in vdove«.

Razumeli boste, da me je kar pritegnilo na levo.

Spet sem se znašel pred dvojnimi vrati. Tokrat sem lahko izbiral med »visoko, klasičnih oblik« ali med »debeluško z manjšimi telesnimi hibami«.

Prav nič nisem okleval. Vedno sem imel smisel za harmonijo telesa. To je vsekakor velika reč, mar ne?

Toda tudi v tej sobi ni bilo nikogar. Nato spet dvoje vrat in dva napisa:

»S številnimi sorodniki« in »Osamljene«.

Želel sem si, da bi moja bodoča življenjska družica posvečala vso skrb in ljubezen le meni, zato sem vstopil skozi vrata z napisom »Osamljene«.

Spet sem se znašel pred dvojnimi vrati: »Delavne«, in take, »ki imajo rade gospodinjske pomočnice«.

Grem dalje. Zopet široka in pestra izbira. Vrata, napisi in zopet vrata. »Bogata z lepim stanovanjem«, in »Revna, kot cerkvena miš«.

Mislim, da mi ni treba posebej povedati za katera vrata sem se odločil, in lažnivi ste, če boste rekli, da bi se vi drugače. Vstopil sem in se znašel...

Lahko ugibate pa ne boste uganili!

... na ulici!

Lepi deček v sinjemodri uniformi z bleščečimi gumbi v obliki srca mi je molče izročil vijoličasto kuverto. V njej je bilo zrcalce s kratkim posvetilom:

»Preden postavite take pogoje za svojo bodočo ženo, bodite tako pošteni, pa se temeljito oglejte v zrcalu, ki vam ga prilagamo!«

Torej lep nauk, mar ne?

-si

Osnovna organizacija RK Gorišnica

Pomoč Banjaluki

V široko akcijo zbiranja pomoči za prizadete ob potresu v Banjaluki in okolici, se je vključila tudi osnovna organizacija Rdečega križa Gorišnica. V ta namen je bila sklicana seja upravnega odbora osnovne organizacije RK, kjer so se pogovorili o izvedbi nabiralne akcije in razdelili med odbornike nabiralne pole. Akcijo je s priporočilom v cerkvi in materialno podprla tudi domača duhovščina.

V vseh trinajstih vaseh, ki so vključene v krajevno skupnost oziroma v osnovno organizacijo RK Gorišnica in pododbor Dornava je dosegla akcija več ali manj zelo dober uspeh. Vaščani nekaterih vasi so pokazali do akcije izredno razumevanje, kar pa je tudi zasluga odbornikov RK, ki so v posameznih vaseh obiskali vse družine.

Med najzaslužnejše odbornike in vaščane, ki so pravilno razumeli humanost akcije lahko prištejemo: **Janeza Ivanuša iz Formina, ki je zbral prek 38.000 S din, Marjeto Bratušek iz Muretinc, ki ji zbrala prek 36.000 S din, Franca Naska iz Gorišnice — 35.000 S din, Marijo Petek iz Dornave — 27.000 S din, ter Jurija Cvitaniča in Terezijo Rebere iz Zamušanov, ki sta zbrala prek 28.000 S din. Pohvalo zaslužijo tudi vsi drugi odborniki in občani, saj je bilo zbrano skupno na območju krajevne organizacije RK Gorišnica prek 244.000 S din.**

Akcija bi bila prav gotovo še bolj uspešno, če bi odborniki obiskali vse domačije, in če se med občani ne bi našli posamezniki, kot je bil primer v Dornavi, kjer je delavec tamkajšnje prodajalne trgovskega podjetja iz Ptuja dejal, da je zbiranje pomoči za Banjaluko — ena sama velika »ciganija«. (Zares škoda, da so med nami tudi takšni ljudje.) Ne vem, kako bi ta občan mislil takrat, če bi nekega dne ostal tudi sam brez strehe nad glavo in bi moral v hudi zimi prenočevati pod šotorom, kot je to primer v Banjaluki?

Franc Nasko, predsednik osnovne organizacije RK Gorišnica, me je prosil, da se vam v našem listu v imenu njihove organizacije najiskreneje zahvalimo za nesebično pomoč. Vsem, ki ste karkoli prispevali — hvala!

J. S.

KAJ BO Z ŽAGO V CIRKULANAH?

Martin Žuran, odbornik iz Cirkulan, je na minuli seji občinske skupščine vprašal, kdo ima pravico uporabe na delu zemljišča, kjer so temelji zadružnega doma, predvsem pa ga je zanimal odgovor (in prav gotovo prebivalce Cirkulan), ali so kaki izgledi za modernizacijo žage v Cirkulanah. Obrat za kooperacijo »Jože Lacko« jo namerava ukiniti. Voziti les na ptujsko žago pa zahteva veliko dodatnih stroškov. Prebivalci Cirkulan bi radi našli možnost, kako žago preurediti in jo usposobiti v rentabilen obrat.

Na seji je glede žage odgovoril odbornik inž. Milan Koren, direktor obrata za kooperacijo »Jože Lacko«. Med drugim je dejal, da žaga v sedanjem stanju ne bo mogla več obstojati. Kvaliteta rezanega lesa je slaba. Žaga že drugo leto posluje z izgubo. Glede na to, da jo kmetovalci potrebujejo, je predlagal, da bi jo predali krajevni skupnosti ali pa jo renovirali. Za poslednje je potrebnih več finančnih sredstev.

ZR

Preprečevanje prehladov in bolezni dihal

Potrebno je, da prav vsi starši vedo za pravila, kako naj svojega otroka, zlasti najmlajšega, obvarujejo prehladov in zmanjšujejo njihove posledice.

Pravilno negovan in dobro hranjen otrok je mnogo odpornejši proti boleznim vseh vrst in torej tudi proti influenci, nahodu in prehladom vseh vrst. Če so se le-ti že pojavili, potem so pri otrocih, ki so bili dotlej zdravi, čvrsti, negovani in dobro hranjeni, bolezni na videz sicer hrupnejše kot pri bolehnem, slabotnem, zanemarjenem in slabo hranjenem otroku, to je z vročino, z resnimi splošnimi znamenji, vendar pa so manj nevarne in se ponavadi končajo s popolnim ozdravljenjem ter prej.

Utrjen otrok povsem drugače prenese sleherno bolezen, zlasti pa prehlade vseh vrst. Zato je nujno, da otroka zmerno, starosti primerno in sodobno utrjujemo, in to le, ko je za to čas. Utrjujemo ga poleti in v zgodnji jeseni z bivanjem na dobrem zraku, s kopanjem na prostem, s spanjem pri odprtem oknu, z gibanjem na prostem in s hojo. Tudi kadar je nevarnost za nastanek in razvoj zimskih bolezni, moramo otroka zmerno utrjevati zlasti s tem, da ga redno nosimo ali vozimo na zrak. Starejšega otroka utrjujemo njemu primerno.

Pravilno oblečen otrok je manj v nevarnosti, kar se tiče raznih prehladov in njihovih posledic kot pa njihov nespametno oblečen sotrpin. Napačno je mišljenje, da mora biti najmlajši zadelan, da vse gori, če gre na zrak. Prav tako je napačno, če je preveč odkrit, le v tankih oblačilih, da je ves posinjel in otopel, marogast in zabuhel od mraza, češ, saj je utrjen.

Ni potrebno, da vedno poslušamo vse nasvete babic in tet in da zaradi vsakega oblačka in piša ostajamo z otrokom doma, prav tako tudi ne, da trmasto silimo z glavo skozi zid in kljubujemo vsakemu, še tako neprimernemu vremenu.

Dobro nastanjen otrok ima več moči v boju s prehladi in njihovimi posledicami. Kaj pomeni za našega najmlajšega dobro, dovolj prostorno, suho in sončno stanovanje. Zato je dolžnost staršev, da storijo vse in zboljšujejo stanovanjske razmere, kolikor le morejo. Otroku gre prostor ob svetlem oknu, v topli in prezračeni sobi.

V času prehladov otrok ne sodi med gruče bolnih odraslih, še manj pa med prehlajene otroke. To je važno pravilo in ga moramo zares upoštevati.

V vsakem primeru moramo biti tem pazljivejši, čim mlajši je otrok. Če pa otrok pri tem kašlja, sunkovito diha, hrope, ječi, se prijemlje okrog ušes, bruha in ima pogosto sluzasto blato, je sprva le malo, kasneje je precej bolan. Mora ga videti zdravnik. Če zdravnika ne pokličemo domov, otroka dobro zavijmo in ga nesimo k njemu na posvet. Povsem napačno je mišljenje, da mrzel zrak škoduje otroku, če je primerno zavit in oblečen. Nasprotno, koristi mu in pogostokrat ga uporabljamo za zdravilo zlasti pri hudih boleznih dihal.

Influenca, gripa ter razni prehladi in njihove najrazličnejše oblike so torej zelo resna stvar pri našem otroku. Vendar v lažjih primerih in v začetku bolezni redkokdaj poiščemo zdravnika ali peljemo otroka na pregled zaradi nahoda ali rahlega kašlja, češ, kaj bi za vsako malenkost nadlegovali zdravnika. Zdravniku pa je ljubo, če je bolezen šele na začetku, ne pa zanemarjena, ker je otroku laže pomagati in je tudi uspeh boljši.

Če bi vsaka mati in oče ravnala po teh temeljnih pravilih, bi bilo mnogo manj nevšečnih prehladov in primerov bolezni, ki smo jih našteli — zlasti v mrzlih zimskih mesecih.

Pred - r

Kozmetika za ženske pri fizičnem delu

Bolj kot ženske v drugih poklicih, so ročne delavke zaradi svojega dela izpostavljene prahu, umazaniji, odpadkom, opilkom ali celo kemikalijam, s katerimi delajo. Njih prva in najvažnejša naloga je, da si znajo po delu pravilno in temeljito očistiti telo. Ostanki snovi, s katero delajo in ki bi jih pozabile ali iz lenobe ne izmile ali drugače ne posnele iz kože, z las pa tudi z obleke, kažejo zanemarjenost in neprave pojme o lepoti, razen tega pa so lahko zelo nevarni in zdravju škodljivi. Ako ostanejo redno na koži, v laseh ali drugje na telesu, dražijo kožo, ki postane nanje preobčutljiva. Posledice so razni lišaji, srbeči izpuščaji in lahko celo huda vnetja kože.

Pravilno je, da se vsaka delavka po končanem delu oprha. Topla prha in milo bosta očistila kožo, obenem pa bosta tudi osvežila njeno utrujeno telo. Kadar ni prh na razpolago, naj si delavka umije s toplo vodo vrat, prsi hrbet in obraz, posebno skrbno pa roke do ramen.

Obraz si lahko umije potem še s krpico, namočeno v raztopini borove kisline, alkohola in vode.

Marsikatera delavka si po delu ne more očistiti rok samo z vodo in milom, ker je pač delala s snovmi, ki se v vodi in milu le slabo tope. Zato uporabljajte posebna čistila, kot so olje, nafta, petrolej, bencin, terpentin, klorovo apno itd. Vsa našteta sredstva zelo škodijo koži. Nafta in petrolej povzročata vnetja znojnic in lojnic, terpentin vname kožo in jo napravi lišajasto, po klorovem apnu pa se roke čezmerno pote. Zato naj se vsaka delavka teh čistil izogiblje, kolikor more. Ako pa si je čistila z njim roke, mora še ta čistila posebej sprati s kože. Roke naj si temeljito očisti s toplo vodo in mazavim milom, pridno pa naj rabi tudi ščetinasto krtačko. Ob nohtih in nekaterih kožnih gubah pa ostane včasih še vedno nekaj temneje obarvane kože, ki je na videz še vedno nesnažna. Če si bo zdrgnila roke še z že ožeto limono, bodo tudi ta temna mesta v koži izginila, koža pa bo mehka in voljna. Kadar nima pri roki limone, naj si pomaga s kristalčki citronske kisline. V vlažne dlani naj si vmasira nekaj kristalčkov citronske kisline, roke dobro zmenca, najbolj pridno pa drgne v dlani, vsak prst posebej, da bodo povsem čisti vsi deli kože ob nohtu. Kristalčke lahko kupi v drogeriji ali v lekarni.

Nujno je, da si delavka po umivanju roke dobro namaže, ko si jih je temeljito očistila. Neobrisana in nenamazana koža rada poka, posebno pozimi. V sveže umito kožo naj si takoj vtre malo glicerina z nekaj kapljicami limone. Zadostovalo bo za teden dni, če bo stekleničko z 10 gr glicerina stisnila 5 kapljic limoninega soka. Ni namreč potrebno, da roke z glicerinom zalije. Ker se glicerin zelo rad veže z vodo, bi kožo presušil, če bi ga bilo preveč. Posrkal bi vso vodo iz kože. Zato moramo glicerin vtreti v kožo takoj po umivanju, ko je koža še prepojena z vodo, ne pa pozneje.

Po delu naj delavka obleče svojo dnevno obleko. Pravilno je namreč, da ima za delo svojo obleko, ki jo po delu skrtači in stepe ter spravi za naslednji dan. Najbolje bi bilo seveda, če bi imela za delo tudi posebno spodnje perilo. Perilo, ki bi ga nosila za delo, bi moglo biti ohlapno, ne tesno, in bi se moralo dati kuhati. Ako bi se po delu oblekla v drugo dnevno perilo in drugo vsakdanjo obleko, bi se zelo zmanjšala nevarnost, da bi ji koža postala preobčutljiva. Z delovno obleko in delovnim perilom bi slekla s sebe vso umazanijo. Tudi neprijetnega duha bi se znebila. Prenekatera delavka se pri svojem poslu poti in si prepoti perilo. Če se ne preobleče, jo neprijeten duh, ki se ji je zajedel v obleko in perilo, spremlja še dolgo potem, ko je končala delo.

Pred — r

Vsem svojim kupcem, poslovnim partnerjem in občanom ptujske občine, želi srečno in uspešno novo leto 1970

kolektiv trgovskega podjetja na veliko in malo

IZBIRA, Ptuj

Krempljeva ulica 2

in se za nakup toplo priporoča s svojimi poslovnimi enotami:

Zlatarog, Zelenikova 1; Jelen, Lackova 1; Hrana, C. J. Potrča 1; Potrošnik, Mariborska c. 1; Živila, C. J. Potrča 24; Sejmišče, Nova cesta 1; Mavrica, Lackova 2; Zarja, Srbski trg 1; Delikatesa, Murkova 2; Perilo, Krempljeva 4; Guma, Krempljeva 5; Elektro-radio, Bezjakova 6; Ciciban, Prešernova 1; Novi dom, Mariborska c. 1; Juršinci, Zavrč, Turnišče, Hajdina, Tržec, Sela, Slovenja vas, Šikole, Kidričevo in Centrala, Ormoška 3.

GLEDALIŠČE PTUJ

OBVEŠČA OBISKOVALCE PREDSTAV

da bo premiera drame A. Huxleya: »GIOCONDIN NASMEH« (»Strup«)

v soboto, 20. decembra ob 19.30 uri v ptujskem gledališču za red PREMIERSKI in IZVEN. Preostale vstopnice lahko dobite dve uri pred predstavo.

PROGRAM PREDSTAV GLEDALIŠČA ZA DECEMBER:

— ponedeljek, 22. decembra ob 16. uri
A. Huxley: Giocondin nasmeh (Strup) za red GE (Gimnazija, Ekonomska) in izven,

— ponedeljek, 22. decembra ob 19.30 uri:
A. Huxley: Giocondin nasmeh (Strup), za red REPRIZNI in KOLEKTIVNI ter IZVEN,

— torek, 23. decembra ob 16.00 uri:
A. Huxley: Giocondin nasmeh (Strup), za red FO (Franc Osojnik) in izven,

— sreda, 24. decembra ob 16.00 uri:
A. Huxley: Giocondin nasmeh (Strup), za red ŽS (Žnidarič, Spolenjak) in izven in

— petek, 26. decembra ob 19.30 uri:
A. Huxley: Giocondin nasmeh (Strup), za red KOŽ (Kovinarska, Žnidarič) in izven.

V tem dramskem delu nastopajo naslednji igralci:

Lojze Matjašič, Olga Fričeva, Elza Berličeva, Mirko Vaupotič, Ivica Krambergerjeva, Jožica Skokova, Joško Rašl, Andrej Kropej, Jurij Jakab in Irena Palova.

Preostale vstopnice so na voljo dve uri pred vsako posamezno predstavo.

Vljudno vabljeni!

Kdaj potrebuje otrok psihiatrično pomoč?

Na to vprašanje je težko odgovoriti z enim samim stavkom. Najbolj splošen odgovor je, naj starši prosijo za pomoč, kadar niso zadovoljni z obnašanjem svojega otroka in sl.ga ne znajo sami prav razložiti. To pa pomeni, da ni važno, ali se jim zdi problem velik ali majhen. Če so starši zaradi »nečesa« nesrečni, pa naj bo to še tako majhna stvar, bo to poslabševalo njihove medsebojne odnose, kar pa lahko vodi v še večjo stisko.

Starši ne morejo sami vedeti, kaj je majhen in kaj je velik problem. Upornštvo, ki starše navadno močno moti, običajno ni nič resnega. Do takega obnašanja so tudi starši sami privedli otroka, ker so mu preveč popuščali. Nasprotno pa se lahko izkaže, da je otrokovo samotarstvo, ki staršem ne dela kdove kakšnih preglavic, resen problem in je otrok potreben pomoči. Zato je priporočljivo, da poiščejo starši strokovno pomoč, če se neki simptom kaže pri otroku že dalje časa.

Spoznavanje takih stanj, ko je otrok potreben pomoči, pa ni prav nič preprosto in lahko. Često se zgodi, da starši ne opazijo sprememb, čeprav so za druge ljudi prav očitne.

Nemogoče je naštevati simptome raznih psihičnih obolenj! Ne gre vse po enem kopitu. Ni vseeno kako močno je izražen neki simptom, koliko je otrok star ali kako napreduje v drugih pogledih. Vzemimo na primer močenje v postelji. Pri treh letih je to lahko čisto normalen pojav, če je otrok urejen. Ali pa je to le začasen pojav, ki je posledica ljubosumja na novorojenega bratca. Močenje postelje pri šestih ali desetih letih pa pomeni, da je z otrokom nekaj narobe. To je lahko znak bolj ali manj resnega problema.

Če bi imel sina, ki pri osmih letih moči posteljo, bi vsekakor želel, da ga prešče specialist. A če bi bil zelo daleč od prvega psihiatra in bi bil fant drugače v redu, to se pravi, da bi bil do bratov in sester, prijateljev, učiteljev in staršev ljubezniv, bi vso stvar nekoliko odložil. Če pa bi se fant začel prepirati s prejšnjimi prijatelji, če bi mi povzročal še sto drugih sitnosti, si ne bi dosti pomišljal prepotovati dolge razdalje do psihiatra. Nekaj podobnega je s strahom. (O tem smo se seznanili že v eni izmed zadnjih številk.)

Normalno je, če se dveleten otrok nerad loči od matere. Pri treh letih ne dela težav, če je pol dneva ločen od staršev.

Pri treh ali štirih letih je normalno, da otroci pripovedujejo razne izmišljene zgodbe, kot bi bile resnične. Pri pet ali šest let starem otroku pa naj bi bil občutek za resničnost in dolžnost, da na vprašanje odgovori po resnici, že skoraj docela razvit. Otroka, ki v tej starosti še laže, nekaj muči ali pa ima resen osebni problem. Tudi kraja pri otroku, ki ima več kot pet let, ni več običajen pojav. Fantu, ki se ima za deklico in se hoče igrati izključno z deklicami, bomo veliko lažje pomagali dokler je še otrok.

(Konec prihodnjič)

Marjan Grišin, osemnajstletni delavec iz Kočevja je v dveh letih rešil smrti štiri otroke

Rešitelj iz Podgorske ulice

Vsi jugoslovanski časniki so pred nedavnim prinesli novico o hrabrem in prisebnem osemnajstletnem Marjanu GRIŠINU iz Podgorske ulice v Kočevju, ki je v minulem mesecu rešil smrti dveletno Jadranko Bobič, ki je padla skozi okno iz drugega nadstropja.

Metoda Bobič, delavka tovarne »Melamin«, je bila doma sama s svojo dveletno hčerko Jadranko. Čas je naglo mineval, ura je bila že ob enih popoldne. Mož Bogdan se bo vsak čas vrnil z dela, pa tudi starejša hčerka Liljana bo prišla iz šole. Kosilo še ni pripravljeno. Mama in mala Jadranka sta sami v kuhinji — v drugem nadstropju.

Ni drugega izhoda: Metoda vzame košaro in odide v klet po drva. Mala Jadranka je ostala sama. Najprej se nekaj časa igra z lutko, ki so je hitro naveličala in že zagleda stol, ki ga začne s težavo potiskati proti oknu...

Nasloni se na okenski okvir in gleda v globoko brezno pod seboj...

Spodaj se na travniku pred hišo pogovarjata Marjan Grišin, osemnajstletni učenec pleskarske stroke in njegovo dekle Brigita Levstik. Pogovarjata se kam bosta šla popoldne. Odločila sta se za ogled Luna parka.

Od nekod se zasliši otroški jok. Marjan in Brigita pogledata naokrog. Nikjer ni otroka, ki joče. Marjan pogleda kvišku.

Osupnil je od groze. Na oknu v drugem nadstropju je nad globino visela mala deklica v rdečih hlačkah in z belimi nogavicami. Drobne ročice so se držale za kovinski rob okna. Samo še sekunda ali dve...

Kot izstreljen iz topa je Marjan stekel pod okno v času, ko sta se drobni ročici spustili in je začela deklica padati v globino.

Po desetih metrih smrtonosnega padanja v globino je 15 kilogramov težka deklica padla v Marjanovo naročje. Zdelo se mu je, kot da ga je po rokah oplazila strela. Padel je v travo, mala padalka brez padala mu je padla iz rok in obležala nekaj metrov vstran v travi. Marjan jo je naglo dvignil v naročje in stekel z njo v stavbo.

Medtem se je mama male Jadranke že vrnila iz drvarnice. Ko je zagledala prazno kuhinjo in odprto okno se je zgrozila... Močno prestrašena je zbežala iz kuhinje in na stopnišču zagledala Marjana z otrokom v naročju.

Marjan Grišin z malo Jadranko v naročju, ki ji je rešil življenje

Zdravniki niso mogli verjeti, da je padla Jadranka iz drugega nadstropja in da je ostala pri tem brez najmanjše poškodbe.

Od tega dneva dalje, vsak dan okrog poldneva, ko se Marjan vrača domov z dela, visoko gori na oknu v drugem nadstropju gledata skozi okno mama in Jadranka, ki iz maminega naročja pozdravlja svojega rešitelja in kliče: »Mama, mama, glej Malijan...« Marjan ob tem pozdravu pomaha z roko in si skromno misli: »To dejanje bi na mojem mestu lahko napravil tudi kdo drug« Morda res, toda prav gotovo so redki ljudje predvsem med mladimi, ki se lahko ponašajo, da so v dveh letih rešili štiri dragocena otroška življenja. Decembra 1966 je rešil iz mrzle vode in mlačnega mulja svojo dve leti mlajšo sestro, ki se ji je med drsanjem zlomil led, avgusta 1967 je ta isti mladi kočevski junak rešil iz Rinže deklico, ki se je utapljala, letos avgusta je v zadnjem hipu potegnil s sredine ceste fantka, ki bi ga prav gotovo povozil vozeči avtomobil in končno decembra letos — je v njegovem naročju ostala živa tudi mala Jadranka.

Junak naše zgodbe, Marjan Grišin iz Kočevja, je kandidat za nekaj nagrad, ki jih za taka dejanja poklanjajo nekateri naši časniki in revije. K njegovemu večkratnemu podvigu — tudi čestitke našega lista.

J. S.

HOROSKOP HOROSKOP HOROSKOP

OVEN od 21. marca do 20. aprila

Ne dovolite, da bi vas izpodrinili. S premišljenim načrtom prehite v protinapad. Zadovoljstvo bo popolno, seveda pa ne smete pozabljati na zdravje. Ugoden dan bo petek.

RAK od 23. junija do 22. julija

Preveč se hvalite o ljubezenskih doživetjih. Kdaj pozneje vam bo to škodovalo. Morda ste si pri delu naložili preveliko breme, zato pomislite tudi na sodelavce. Pazite na zdravje.

TEHTNICA od 23. sept. do 22. oktobra

Na dobro razpoloženje bo vplivalo nepričakovano srečanje. Bodite bolj zaupljivi do bližnjih. Težave niso takšne kot mislite, odpravite pa jih lahko le sami. Veliko denarja.

KOZOROG od 21. dec. do 20. januarja

Potrebovali boste še veliko denarja. Ne ustavljajte se sredi poti. Problemi bodo urejeni, vi pa pokažite mnogo več volje in ambicij. Denar na poti prinaša malce nejevolje.

BIK od 21. aprila do 20. maja

Preveč se predajate sanjam. Izpolnite stare obljube in spet bo vse v najlepšem redu. S prizadevnostjo boste uspeli, ugodno počutje pa zavisi od vašega dela.

LEV od 23. julija do 22. avgusta

Tudi vi niste popolnoma čisti, ogovarjanje pa ne vodi nikamor. Posvetite malce več pozornosti otrokom. Spomnite se tudi na nekatere prijatelje, ki pričakujejo vašega obiska.

ŠKORPIJON od 23. oktobra do 22. nov.

Družba vas zabava. Obetajo se vam velike ugodnosti, ki jih morate izkoristiti. Ne pozabite na staro ljubezen, ki še ni zarjavela. Ob koncu tedna se podajte v naravo.

VODNAR od 21. januarja do 20. februarja

Ne bi vam škodili pogovori z domačimi. Mislite, da imate vedno prav, vendar se pošteno motite. Vaše težave so navidezne, z lahkoto bi jih lahko odpravili. Kozaree stran!

DVOJČKA od 21. maja do 22. junija

Ob opazovanju okolice boste ugotovili grde stvari. Vaše ravnotežje bo v nevarnosti. Bodite močni in jasno pokažite, da niste za to igro. V družini veselje, srečna številka je 8.

DEVICA od 23. sept. do 23. avgusta

Razburljiva ljubezenska dogodivščina je za vami. Vrnite se k stvarnosti. Pri delu vam bodo pomagali, tako da bo uspeh popolen. Na loteriji igrajte s številko 28. Presenečenje.

STRELEC od 23. nov. do 20. dec.

Zakaj niste optimist? Vaše življenje bi bilo lahko veliko bolj razgibano. Imate vse sposobnosti, vse pa zavisi samo od vas. Izkopali se boste iz denarnih težav.

RIBI od 20. februarja do 20. marca

Veliko časa boste potrebovali za urejevanje družinskih zadev. Prisilite vašega partnerja, da bo tudi on pomagal. Preveč ste dobri, okolica pa vse preveč zahteva. Denar.

MALI OGLASI

SPLOŠNA BOLNIŠNICA dr. Jožeta Potrča v Ptuju potrebuje več sob za svoje delavce. Interesenti naj pošljejo ponudbe na upravo bolnišnice.

ZVEZA SLEPIH Ptuj se zahvaljuje Miri Pinoza za darovanih 100 N din, namesto venca na grob Karoline Polanec.

Formula za razvoj kmetijstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

preudarnih dogovorov v kolektivih izven našega območja, ki se združujejo v močne poslovne gigante. Ptujsko klavnico in predelavo si je težko predstavljati brez enotne kmetijske politike v občini povezave omenjenih podjetij. Ali ne bi kazalo, da bi se komisiji omenjenih podjetij sestali, proučili možnosti za sodelovanje in eventualno integracijo?

ALI SE BODO PONOVILE NAPAKE IZ PRETEKLOSTI

Ali bomo po razpravi o gradnji klavnice priče napakam iz preteklosti? V Ptuju imamo že dve mešalnici, dva obrata za kooperacijo in zaradi nesodelovanja še druge pomanjkljivosti. Da bomo ostali brez klavnice in prepotrebne predelovalne industrije, bo bolj verjetno, kot da bomo gradili dve klavnici. Klavnico namreč potrebujeta obe omenjeni podjetji. KK Ptuj je končno vseeno, ali prodaja prašiče klavnici v Ptuju ali drugam, ni mu pa vseeno, ali sam kolje svoje svinje, meso predeluje in ga sam prodaja. Verjetno pa NESODELOVANJE nima perspektive. Ptuj z okolico nima toliko kadrov in denarja, da bi jih zapravljal v medsebojnem tekmovanju, dupliranju kapacitet... Ali se res niso sposobni pametno dogovoriti in preudarno nekaj organizirati? Verjetno tudi ni argumentiranega vzroka, da se ne bi mogli pričeti preudarni dogovori o integraciji.

KDO BO ŠE ODGOVOREN, ČE BOMO OSTALI BREZ KLAVNICE?

In kdo je še v občini dolžan skrbeti za perspektivni gospodarski razvoj? V prvi vrsti vse zavestne socialistične sile, ki naj na pomembnem gospodarskem področju koristno posežejo v njegov perspektivni razvoj. Ali v občini res ni sposobnih ljudi, ki bi izdelali konkretne analize, da ne bi ostalo vse pri besedah in da z leta v leto na sestankih ne bi ponavljali enega in istega, za dobrobit gospodarstva pa nič ali zelo malo konkretnega storili?

Svoje pravice bo morala uporabiti v razpravi tudi občinska skupščina. V jubilejnem letu je naredila veliko za dostojno proslavo. Vodstvo občinske skupščine je dobro odigralo tudi »reprezentančno« vlogo. Tokrat bo moralo nastopiti kot dober in odločen gospodar. ZR

TELOVADBA žena je vsak četrtek zvečer od 19.30 do 20.30 v osnovni šoli Franca Osojnika, Ptuj.

TRAKTOR znamke »Poršc« 15 KM s kosilnico v dobrem stanju prodam. Franc Cimerman, Markovci 74

ŽRMLJE s petlom in siti za zdrob na motorni pogon prodam. Franc Ribič, Krčevina pri Ptuju 32.

UGODNO prodam televizor japonske znamke »soni« na 220, 6 in 12 voltov. Naslov v upravi.

OPREMLJENO sobo oddam. Ptuj, Ljutomerska 20 c.

ZDRAVNIKOM dr. Preunselsu, dr. Tošu in dr. Gaberšku se iz srca zahvaljujemo za vso pomoč, ki so mi jo nudili po nesreči pri Dornavi.
Slavko in mamica Venta iz Rucmanc, p. Tomaž pri Ormožu

Originalne pustne maske vseh velikosti za ptujski karneval lahko naročite pri Jožetu Milkoviču, Maribor, Ptujska cesta 78.

MEDICINSKI tehnik z ženo išče sobo s kuhinjo, s posebnim vhodom. Predrag Mitič, Splošna bolnišnica, Ptuj (kirurg. oddelek).

MLADO KRAVO s teletom prodam. Ilovšek, Videm pri Ptuju.

Zimske solate

ČRNA REDKEV Z JABOLKI

4 drobnejše črne redkve, sol, poper, 1/2 dcl olja, 4 jabolka, 1 čebula.

Redkev očistimo in na tenko olupimo. Naribamo jo kakor hren. Posolimo, popopramo, in zabelimo z oljem ter takoj serviramo. V skledo ali na krožnik dodamo h kupčku redkve naribana kisla jabolka in narezano čebulo. Tako pripravljena solata človeka zelo poživi. Redkev bo zelo okusna, če jo zabelimo s kislo smetano in ji dodamo zrezane kisle kumarce.

MEŠANO SADJE S SMETANO

5 dkg suhih sliv, 4 žlice mešanega vloženega sadja, žlica ruma, limonin sok; sladkorja po okusu, 2 dcl sladke smetane.

Upravni odbor Proizvodnega in trgovskega podjetja HTV-Z sredstev DRAVINJA KIDRIČEVO

OBJAVLJA

v skladu z določbami 18. člena TZDR in 215. člena statuta podjetja Dravinja Kidričevo naslednja prosta delovna mesta:

1. Knjigovodja — bilancista
2. Trgovski potnik za področje Beograda in SR Srbije
3. Trgovski potnik za področje slov. Primorja in Dalmacije
4. Pomočnik skladiščnika

POGOJI:

Kandidat pod številko ena mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje: imeti mora ESŠ in najmanj 5 let prakse ali nižješolsko izobrazbo in 10 let prakse na podobnem delovnem mestu.

Kandidati pod 2 in 3 morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: imeti morajo še dokončano ESŠ ali končano šolo trgovske stroke z najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Kandidat pod številko 4 mora biti kvalificiran trgovski pomočnik s 3-letno prakso.

Za vsa delovna mesta je pogoj 2-mesečno poskusno delo.

Osebni dohodek je določen po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Nastop dela je možen s 1. januarjem 1970. Razpis ostane v veljavi do zasedbe delovnih mest.

Prijave z dokazili o zahtevanih pogojih pošljite upravi podjetja najpozneje do 25. decembra 1969.

Upravni odbor

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega nepozabnega očeta

Filipa Rubina

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu poklonili vence in cvetje, ga spremili na njegovi zadnji poti ter nam pismeno ali ustno izrazili svoje sožalje. Ptuj, dne 29. novembra 1969.

Rubin Maks in Vida

Zahvala

Nenadoma je omahnil v večnost, star 84 let,

Jožef Lašič

pekovski mojster v pokoju

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter stanovskim tovarišem, ki so pokojnika dne 5. decembra 1969 spremili na zadnji poti ter počastili njegov spomin z venci in z žalostinkami, vsem, ki so kakorkoli pomagali lajšati njegovo trpljenje in nam izkazali vso skrb ob slovesu od pokojnika, se iskreno zahvaljujemo. Enako se zahvaljujemo g. proštu za spremstvo na pogrebu.

Svojci

KRAJEVNA SKUPNOST KIDRIČEVO

razpisuje prosto delovno mesto

VODOVODNEGA INSTALATERJA

Pogoj: kvalificirani vodovodni inštalater z 2 letoma prakse. Pismene ponudbe sprejema tajništvo krajevne skupnosti Kidričevo do 31. decembra 1969. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Komunalni zavod za zaposlovanje Maribor, izpostava Ptuj,

vabi na sestanek vse delavce, ki so zaposleni v tujini. Sestanek bo v torek, dne 23. decembra 1969, ob 8. uri v veliki dvorani občinske skupščine, Miklošičeva ulica (nasproti živilskega trga).

Pogovarjali se bomo o vseh problemih v zvezi z zaposlitvijo v tujini. Prosimo vse delavce, zaposlene v tujini, ki se trenutno mudijo doma, da se sestanka v čimvečjem številu udeležijo.

Tednik izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, Ptuj, Heroja Lacka 2. Urejuje uredniški odbor, Anton Bauman glavni in odgovorni urednik, Jože Slodnjak in inž. Roman Zavec. Izhaja vsak četrtek. Tekoči račun pri SDK Ptuj, št. 524-3-72. Tiska časopisno podjetje Mariborski tisk Maribor, Svetozarevska 14. Rokopisov ne vračamo.